

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E - 35

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie marec 2015

II. senát

Nálezy:

spisová značka	IV. ÚS 479/2013
sudca spravodajca	Ladislav Oros
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	25. novembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie označených práv uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Obdo V/26/2009 z 24. novembra 2011 (ďalej aj „napadnuté uznesenie dovolacieho súdu“) a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Obo 3/2012 z 24. februára 2012 (ďalej len „napadnuté uznesenie odvolacieho súdu“).</p> <p>Zo sťažnosti vyplýva, že pred krajským súdom je žalobcom vedené konanie proti sťažovateľke ako žalovanej v 1. rade a proti žalovanému v 2. rade o zaplatenie sumy 281 854, 351 Sk s príslušenstvom. Rozsudkom krajského súdu bola sťažovateľka spolu s žalovaným v 2. rade zviazaná spoločne a nerozdielne uhradiť žalobcovi žalovanú sumu. Označený rozsudok krajského súdu napadla sťažovateľka odvolaním, o ktorom rozhodol najvyšší súd ako odvolací súd rozsudkom, ktorým odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že žalobu zamietol. Proti rozsudku najvyššieho súdu podal žalobca dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd ako dovolací súd uznesením sp. zn. 1 Obdo V/26/2009, ktorým dovolaním napadnutý rozsudok najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a to z dôvodu existencie tzv. inej vady konania, ktorá mala spočívať v tom, že najvyšší súd ako odvolací súd vychádzal z iného skutkového základu než súd prvého stupňa bez toho, aby postupom podľa § 213 ods. 3 a 4 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) zopakoval dôkazy, na ktorých založil svoje skutkové zistenia súd prvého stupňa, alebo doplnil dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov.</p> <p>Sťažovateľka zastáva názor, že záver najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, podľa ktorého odvolací súd vychádzal z odlišne ustáleného skutkového stavu než súd prvého stupňa, neobstojí, keďže najvyšší súd ako odvolací súd vychádzal z rovnakého skutkového stavu ako súd prvého stupňa, tento však po právnej stránke vyhodnotil inak než súd prvého stupňa.</p> <p>Sťažovateľka ďalej namietala, že o dovolaní nerozhodoval senát, ktorému bola vec po podaní dovolania náhodným výberom pridelená, pričom podľa jej tvrdenia došlo k takej</p>

	<p>zmene zloženia časti (väčšinovej) dovolacieho senátu, ktorej dôsledkom je porušenie jej základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny.</p> <p>Sťažovateľka namietala aj uznesenie najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu, ktorým najvyšší súd pripustil zmenu na strane žalobcu, na základe zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 24. augusta 2009 (pred rozhodnutím najvyššieho súdu v dovolacom konaní).</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>K námietkam smerujúcim proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu</p> <p>Ústavný súd sa v prvom rade zaoberal námietkou sťažovateľky smerujúcou proti namietanému porušeniu jej základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, resp. čl. 38 ods. 1 listiny. Sťažovateľka tvrdila, že z opatrenia predsedu najvyššieho súdu z 24. septembra 2009 nevyplýva žiadny konkrétny dôvod, ktorý by mohol byť podkladom na vykonanie personálnych zmien v dovolacom senáte, keďže nie je založené na obligatórnych dôvodoch vykonania zmien v rozvrhu práce v zmysle ustanovení § 50 ods. 2 písm. d) a e) zákona o súdoch v znení účinnom ku dňu vydania označeného opatrenia predsedu najvyššieho súdu.</p> <p>Medzi účastníkmi konania nie je sporné, že 27. apríla 2009, keď bolo dovolanie sťažovateľky doručené najvyššiemu súdu, boli členmi senátu, ktorému bolo dovolanie pridelené, sudcovia J.S., P.D., Z.D., A.M. a J.Z. V dôsledku opatrenia predsedu najvyššieho súdu z 24. septembra 2009 bol dovolací spis pridelený na vybavenie predsedníčke senátu B.M., pričom ďalšími členmi dovolacieho senátu, ktorý vydal napadnuté uznesenie, boli sudcovia J.S., A.P., E.K. a V.P. Pokiaľ ide o pôvodnú členku dovolacieho senátu A.M., táto bola predsedníčkou odvolacieho senátu, ktorý rozhodoval o odvolaní sťažovateľky, a preto bola táto sudkyňa vylúčená z rozhodovania o dovolaní. Nahradenie členky senátu A.M. sťažovateľka nenamietala.</p> <p>Ústavný súd považoval za nevyhnutné posúdiť, či boli splnené zákonné podmienky na vydanie sťažovateľkou označeného opatrenia predsedu najvyššieho súdu a či obsah tohto opatrenia zodpovedal požiadavkám vyvoditeľným z tohto základného práva. Ak bol senát dovolacieho súdu obsadený nezákonným sudcom (resp. sudcami), je následne potrebné vyhodnotiť, či mohla mať táto skutočnosť reálny vplyv na rozhodnutie vo veci. Ústavný súd poukázal na skutočnosť, že k (ne)splneniu zákonných podmienok na vydanie sťažovateľkou označeného opatrenia predsedu najvyššieho súdu z 24. septembra 2009 sa už vyjadril v náleze sp. zn. III. ÚS 212/2011, keď uviedol: „Z týchto opatrení predsedu najvyššieho súdu nie je zřejmý dôvod vykonania uvedených zmien v rozvrhu práce vyplývajúci z § 50 ods. 1 písm. d) a e) zákona o súdoch, ktorými došlo k nahradeniu zákonných sudcov inými sudcami najvyššieho súdu. Dôvody na vykonanie zmien rozvrhu práce, ktoré by bolo možné podriadiť pod uvedené ustanovenie zákona o súdoch, neboli uvedené ani v žiadnom z vyjadrení predsedu najvyššieho súdu k sťažnosti doručenej ústavným súdom... Predovšetkým je nevyhnutné konštatovať, že k zmene v obsadení senátu O-V najvyššieho súdu prerokúvajúceho sťažovateľkinu vec nedošlo zo zákonom predpokladaných dôvodov. Zákon o súdoch totiž nepočíta so zmenou rozvrhu práce súdu z iných dôvodov ako tých, ktoré sú uvedené v zákone, a to dokonca s takými dôsledkami, že aktom riadenia predsedu súdu vlastne dôjde k podstatnej zmene v obsadení senátu v už pridelennej veci. Takéto zmeny v rozvrhu práce by sa dali označiť prinajmenšom za účelové.“</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že vydaním zmien a doplnkov v rozvrhu práce nemožno bez zákonom predpokladaných dôvodov meniť personálne zloženie senátov v už pridelených veciach. To by bolo v rozpore so zásadou prideľovania vecí sudcom podľa vopred daných pravidiel určených v rozvrhu práce tak, aby bol vylúčený svojvoľný a účelový výber sudcov. Hoci pravidlo o zákaze zmeny personálneho obsadenia senátu vo veciach už pridelených na prerokovanie a rozhodnutie bolo v zákone o súdoch explicitne zavedené až s účinnosťou od 1. mája 2011 (§ 51a ods. 3 zákona o súdoch „zmenami v rozvrhu práce sa nesmie zmeniť personálne obsadenie senátu vo veciach už pridelených na prejednanie a rozhodnutie...“), toto pravidlo vyplývalo, resp. bolo vyvoditeľné zo zásady vyjadrenej v § 3 ods. 3 zákona o súdoch, z podmienok vykonávania zmien v rozvrhu práce a napokon aj zo zmyslu a účelu základného práva na zákonného sudcu aj pred účinnosťou zákona č. 33/2011 Z. z.</p> <p>V zhode so svojimi závermi vyslovenými v predchádzajúcich veciach ústavný súd opakovane zdôraznil, že z opatrenie predsedu najvyššieho súdu z 24. septembra 2009 nie</p>

	<p>je zřejmý důvod vykonání uvedených změn v rozvrhu práce vyplývající z § 50 ods. 1 písm. d) a e) zákona o súdech, ktorými došlo k nahradeniu zákonných sudcov inými sudcami najvyššieho súdu. Ústavný súd nenašiel argumenty na to, aby sa vo veci sťažovateľky odchýlil od svojej doterajšej ustálenej rozhodovacej praxe a názorov v nej vyslovených.</p> <p>Pojem zákonného sudcu je definovaný viacerými na seba nadväzujúcimi kritériami, ktoré súčasne tvoria navzájom prepojené garancie reálneho obsahu tohto základného práva. K týmto kritériám patrí v prvom rade vecná, funkčná a miestna príslušnosť súdov. Potom nasleduje obsadenie súdu, ktoré je v procesných poriadkoch a v zákone o súdech vymedzené od samosudcu až po rozmanité rozhodovacie útvary (senáty) zložené z troch a viacerých sudcov. Na to nadväzuje zásada prideľovania vecí jednotlivým sudcom alebo senátom v súlade s pravidlami obsiahnutými v rozvrhu práce a spôsobom, ktorý ustanovuje zákon. Zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že za zákonného sudcu treba považovať sudcu, ktorý spĺňa zákonom ustanovené predpoklady na výkon sudcovskej funkcie, bol natrvalo alebo dočasne pridelený na výkon funkcie k určitému súdu, jeho funkcia nezanikla a bol určený na prejednanie konkrétnej veci v súlade s rozvrhom práce súdu.</p> <p>Ústavný súd dospel k záveru, že vo veci sťažovateľky konal dovolací senát najvyššieho súdu v takom zložení, ktoré nezodpovedá požiadavkám kladeným zákonom o súdech na zákonného sudcu (zákonných sudcov), keďže k zmenám v zložení príslušného senátu najvyššieho súdu nedošlo zo zákonom predpokladaných dôvodov.</p> <p>Najvyšší súd poukazoval na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 390/2010 z 13. apríla 2011. Závery, pre ktoré ústavný súd nevyslovil porušenie (inou) sťažovateľkou označených práv v náleze sp. zn. III. ÚS 390/2010 z 13. apríla 2011, nie sú na právnu vec sťažovateľky preskúmanú v tomto konaní aplikovateľné, a to predovšetkým preto, že sťažovateľka netvrdila, že k zásahu do jej základného práva na zákonného sudcu došlo (priamo) opatrením predsedu najvyššieho súdu z 24. septembra 2009.</p> <p>K námietkam smerujúcim proti napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu</p> <p>Keďže ústavný súd dospel k záveru o porušení základného práva sťažovateľky nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny a zrušil napadnuté uznesenie najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, musel zároveň vysloviť aj porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu, pretože je neprípustné, aby v právoplatne skončenej veci (takouto sa vec sťažovateľky stáva v dôsledku bodu 2 výroku tohto nálezu, pozn.) bolo rozhodované o zmene na strane žalobcu, a zároveň označené uznesenie v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy zrušil.</p> <p><u>Na základe uvedeného ústavný súd rozhodol, že napadnutým uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny. Ústavný súd zrušil napadnuté uznesenie a vrátil ho najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.</u></p> <p>Vo vzťahu ďalším námietkam sťažovateľky týkajúcim sa napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu ústavný súd vychádzal zo zásady minimalizácie zásahov do súdneho rozhodovania, preto v tejto časti sťažnosti sťažovateľky nevyhovel.</p> <p><u>Základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu porušené boli. Ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil.</u></p> <p>Ústavný súd uložil odporcovi uhradiť sťažovateľke trovy konania.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: I. ÚS 239/04, I. ÚS 186/08, III. ÚS 212/2011, III. ÚS 116/06, IV. ÚS 116/2011, IV. ÚS 459/2012, IV. ÚS 170/2014, IV. ÚS 257/07, IV. ÚS 345/09. EŠP: Buscarini v. San Marino zo 4. 5. 2000.</p>

<p>spisová značka</p>	<p>IV. ÚS 614/2013</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Eudmila Gajdošíková</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 10 ods. 2 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií</p>

	verejných funkcionárov – konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	26. novembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) prijal uznesením č. k. IV. ÚS 614/2013-11 z 3. októbra 2013 na ďalšie konanie návrh navrhovateľa, na preskúmanie rozhodnutia Obecného zastupiteľstva v Kysuckom Lieskoveci v konaní vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov v zmysle Čl. 9 ods. 6 zákona č. 357/2004 Z. z. proti navrhovateľovi z 12. marca 2013 (ďalej aj „namietané rozhodnutie“). Z návrhu vyplýva, že obecné zastupiteľstvo uložilo namietaným rozhodnutím navrhovateľovi ako verejnému funkcionárovi pokutu v sume 10 854 €, pretože v písomnom oznámení k 31. marcu 2011 podanom podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu neuviedol skutočnosť, že je konateľom v dvoch obchodných spoločnostiach.</p> <p>Navrhovateľ sa stal verejným funkcionárom (starostom obce Kysucký Lieskovec) po obecných voľbách uskutočnených v roku 2006.</p> <p>Navrhovateľ listom z 8. januára 2007 oznámil predsedníctvu Valného zhromaždenia obchodnej spoločnosti K., s.r.o., že v súvislosti s ujatím sa verejnej funkcie starostu obce Kysucký Lieskovec, do ktorej bol riadne zvolený, sa vzdáva funkcie konateľa tejto obchodnej spoločnosti podľa § 66 Obchodného zákonníka. Na riadnom valnom zhromaždení uskutočnenom 10. januára 2007 valné zhromaždenie vzalo na vedomie navrhovateľovo vzdanie sa funkcie konateľa obchodnej spoločnosti K., s.r.o., čím táto jeho funkcia súčasne zanikla 10. januára 2007. Navrhovateľ ďalej na valnom zhromaždení obchodnej spoločnosti G., s.r.o., konanom 30. januára 2007 súhlasil s návrhom na jeho odvolanie z funkcie konateľa tejto obchodnej spoločnosti, pričom k jeho odvolaniu na uvedenom valnom zhromaždení aj došlo, čím jeho funkcia konateľa obchodnej spoločnosti 30. januára 2007.</p> <p>Obecné zastupiteľstvo 10. októbra 2012 vyzvalo starostu obce, aby vysvetlil svoje pôsobenie v podnikateľských subjektoch (G., s.r.o. a K., s.r.o.).</p> <p>Po predložení zápisníc z valných zhromaždení uvedených obchodných spoločností navrhovateľom na zasadnutie konané 7. februára 2013 a po konštatovaní poslancov obecného zastupiteľstva, že „stále nepredložil úradný doklad o zápise tejto skutočnosti v obchodnom registri“, obecné zastupiteľstvo na zasadnutí konanom 12. februára 2013 začalo konanie vo veci ochrany verejného záujmu, tvrdiac, že z písomného oznámenia starostu obce k 31. marcu 2013 nevyplýva, že priznal skutočnosti uvedené v čl. 7 ods. 1 písm. a) a c) ústavného zákona.</p> <p>V namietanom rozhodnutí obecného zastupiteľstva sa uvádza, že navrhovateľ vykonával počas celého funkčného obdobia popri verejnej funkcii aj funkciu štatutárneho zástupcu v dvoch obchodných spoločnostiach, čím porušil čl. 5 ods. 2 zákona č. 357/2004 Z. z. a za čo mu obec uložila pokutu v sume zodpovedajúcej šesť násobku mesačného platu starostu obce, t.j. 10 854 €.</p>
ratio decidendi	<p>Z ustanovení ústavného zákona o ochrane verejného záujmu vyplýva, že navrhovateľ ako verejný funkcionár mal povinnosť podľa čl. 7 ods. 1 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu spočívajúcu v povinnosti podať oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov, ktoré má povinnosť podať každý verejný funkcionár za predchádzajúci rok vždy (periodicky, resp. pravidelne) do 31. marca nasledujúceho roku. Túto povinnosť navrhovateľ splnil.</p> <p>Navrhovateľ v reakcii na výzvu obecného zastupiteľstva z 10. októbra 2012 aby predložil doklady, ktoré by preukázali, že nie je konateľom v spoločnostiach K., s.r.o. a G., s.r.o., preukázal 5. februára 2013 predložením zápisníc z valných zhromaždení označených obchodných spoločností, že vo vzťahu k svojim funkciám v štatutárnych orgánoch dvoch obchodných spoločností v zmysle dikcie čl. 5 ods. 7 ústavného zákona sa týchto funkcií vzdal. Ak sa člen orgánu alebo štatutárny orgán vzdá svojej funkcie priamo na zasadnutí tohto orgánu, je vzdanie sa funkcie účinné okamžite (§ 66 ods. 2 Obchodného zákonníka). Podľa názoru ústavného súdu v tomto konkrétnom prípade mali</p>

	<p>právne úkony navrhovateľa právotvorné účinky a boli dostatočné z hľadiska naplnenia účelu ústavného zákona o ochrane verejného záujmu. Zápis týchto skutočností v obchodnom registri má v danom prípade deklaratórnu (osvedčujúcu) povahu.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu z rozdielu dátumu zápisu v obchodnom registri s dátumom vzdania sa verejnej funkcie, t. j. so skutočným stavom veci, nemožno automaticky vyvodzovať porušenie (nesplnenie) povinnosti verejného funkcionára podľa čl. 5 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, ako to urobilo obecné zastupiteľstvo v prípade navrhovateľa. Navrhovateľ si totiž splnil povinnosť, ktorá mu vyplývala z ústavného zákona o ochrane verejného záujmu, spôsobom, ktorý tento ústavný zákon predpokladá.</p> <p>Ústavný súd, konštatujúc nesúlad napadnutého rozhodnutia s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu, dospel k záveru, že v danom prípade malo obecné zastupiteľstvo postupovať v súlade s čl. 9 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu a nezačínať konanie o ochrane verejného záujmu na podnet, resp. konanie vo veci ochrany verejného záujmu začaté proti navrhovateľovi ako verejnému funkcionárovi podľa čl. 9 ods. 12 ústavného zákona o ochrane verejného záujmu zastaviť.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že napadnuté rozhodnutie Obecného zastupiteľstva v Kysuckom Lieskoveci zrušil, a odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi úhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd SR: PLz. ÚS 1/07.

spisová značka	IV. ÚS 307/2014
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	18. decembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 26 ods. 1, 2, 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 10 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti M, s. r. o., ktorou namieta porušenie označených práv rozsudkom najvyššieho súdu, rozsudkom krajského súdu a rozhodnutím Rady pre vysielanie a retransmisii. Ústavný súd uznesením z 18. júna 2014 prijal sťažnosť v časti namietaného porušenia čl. 26 ods. 1, 2, 3 a 4 a čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 a 3 a čl. 10 ods. 1 a 2 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu na ďalšie konanie a vo zvyšnej časti sťažnosť odmietol.</p> <p>Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka odvysielala 24. novembra 2010 v rámci televízneho programu „Noviny“ krátku správu informujúcu recipientov o stiahnutí političky A.B. z kandidátky politickej strany S. Rada pre vysielanie sťažovateľke 3. januára 2011 doručila „Oznámenie o začatí správneho konania“ pre možné porušenie § 16 ods. 3 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vysielaní“) z dôvodu odvysielania informácie, čím mohlo dôjsť k nezabezpečeniu objektívnosti a nestrannosti programu. Sťažovateľka doručila 28. februára 2011 vyjadrenie k vedenému správne konaniu. Rada pre vysielanie doručila sťažovateľke rozhodnutie č. RL/17/2011 z 1. marca 2011, v ktorom ju uznala vinnou z porušenia povinnosti podľa ustanovenia § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní. Sťažovateľka v zákonnej lehote napadla rozhodnutie rady pre vysielanie žalobou na krajskom súde, ktorou sa domáhala preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia z dôvodu zásahu do jej práv. Dňa 4. júna 2012 bolo sťažovateľke doručené napadnuté rozhodnutie krajského súdu, ktorým prvostupňový súd žalobu sťažovateľky zamietol, keďže podľa názoru</p>

	<p>prvostupňového súdu bolo napadnuté rozhodnutie rady pre vysielanie vydané v mediách zákona a námietky sťažovateľky neodôvodňovali jeho zrušenie. Dňa 18. júna 2012 sťažovateľka podala proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu odvolanie na najvyššom súde. Dňa 11. septembra 2012 bolo sťažovateľke doručené napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd napadnuté rozhodnutie krajského súdu potvrdil.</p> <p>Sťažovateľka, ktorá pôsobí na mediálnom trhu v rámci Slovenskej republiky ako vysielateľ v zmysle zákona o vysielaní, a teda ako médium plní - podľa jej slov - úlohu „strážneho psa“ demokracie, predovšetkým dôvodila, že (i) prijatím napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu (ako aj skôr vydaných rozhodnutí orgánov verejnej moci v jej veci) došlo k zásahu do jej práva na slobodu prejavu a orgány verejnej moci nijakým spôsobom nepreukázali a ani neodôvodnili oprávnenosť tohto zásahu do slobody prejavu, keďže sa nezaoberali hodnotením kritérií zákonnosti, legitimity a proporcionality zásahu, pričom podľa sťažovateľky požiadavka zákonnosti zásahu nebola v prerokovávanej veci splnená, na obmedzovanie slobody prejavu vytvorením požiadavky objektívnosti a nestrannosti neexistoval legitímny cieľ a nemožno do slobody prejavu zasahovať iba na základe skutočnosti, že časť verejnosti a orgánov verejnej moci s obsahom alebo formou prejavovaných myšlienok alebo informácií nesúhlasí, má odlišný názor alebo je ňou šokovaná či obťažovaná, pokiaľ zároveň nie je splnená podmienka existencie naliehavej spoločenskej potreby na obmedzení takejto slobody prejavu. Sťažovateľka ďalej napadnutému rozhodnutiu najvyššieho súdu vytkla, že ním došlo (ii) k zásahu do práva na spravodlivé súdne konanie, keďže najvyšší súd nezohľadnil všetky skutočnosti, ktorých zohľadnenie je nevyhnutné pre posúdenie, či odvysielaný príspevok bol objektívny a nestranný, pričom navyše podľa sťažovateľky najvyšší súd pri vyžadovaní objektívnosti a plurality vysielania nezohľadnil skutočnosť, že povinnosťou orgánov verejnej moci je skúmať, či sťažovateľka zabezpečila objektívnosť a nestrannosť informácií na „výstupe“, a nie na „výstupe“, keďže objektívnosť a nestrannosť informácií na „výstupe“ bude vždy subjektívna a bude závisieť od množstva unikátnych faktorov na strane každého jedného recipienta informácie. Sťažovateľka (iii) poukázala v súvislosti s právom na slobodu prejavu na judikatúru ESLP a s prihliadnutím na túto judikatúru doplnila, že (iv) orgány verejnej moci Slovenskej republiky jej neoprávnené ukladali spôsob, resp. formu, akým mala a akým v budúcnosti má spracovať príspevok a komu má dať priestor na vyjadrenie, čím porušili zákaz cenzúry a zasiahli do jej práva na slobodu prejavu.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Úlohou ústavného súdu bolo primárne posúdiť, či napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu došlo k zásahu do ústavou a dohovorom garantovaných práv sťažovateľky, či bol tento zásah ústavne odôvodnený a udržateľný alebo naopak, svojvoľný a ústavne neudržateľný, a to všetko pri zohľadnení postavenia a úloh sťažovateľky, ktoré ako vysielateľ a médium v podmienkach slobodného trhu, slobodnej spoločnosti a demokratického právneho štátu (garantujúceho právo na slobodu prejavu a jeho nerušený výkon) plní, a s tým spojenej miery diskrecie štátu (orgánov verejnej moci) v zasahovaní (aj na základe zákona o vysielaní) do nerušeného plnenia úloh médií v slobodnej spoločnosti.</p> <p>K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy a práva podľa čl. 10 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 26 ods. 4 ústavy a čl. 10 ods. 2 dohovoru.</p> <p>K slobode prejavu a právu na informácie</p> <p>Slobodu prejavu (ktorá zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky) je potrebné považovať za konštitutívny znak demokratickej pluralitnej spoločnosti a za jednu zo základných podmienok na jej chod a individuálnu (seba)realizáciu jednotlivca. Ústavný súd už konštatoval, že sloboda prejavu vo všetkých štátoch vybudovaných na demokratických princípoch predstavuje jeden zo základných pilierov demokracie a uplatňuje sa nielen voči informáciám a myšlienkam, ktoré sú prijímané priaznivo, resp. sú pokladané za neškodné či neutrálne, ale aj voči tým, ktoré urážajú, šokujú alebo znepokojujú štát alebo časť obyvateľstva, čo je dané požiadavkami pluralizmu, znášateľnosti a otvorenosti, bez ktorých nemožno hovoriť o demokratickej spoločnosti.</p> <p>Moderným jazykom ústavy a dohovoru povedané, slobodu prejavu možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv</p>

a slobôd iných alebo na ochranu určitého kvalifikovaného verejného záujmu. Limitačná klauzula inkorporovaná v čl. 26 ods. 4 ústavy a čl. 10 ods. 2 dohovoru explicitne uvádza dôvody takéhoto obmedzenia, pričom takéto obmedzenie musí byť stále v súlade s demokratickým charakterom spoločnosti („nevyhnutné v demokratickej spoločnosti“).

Dôvodom obmedzenia slobody prejavu môže byť o. i. ochrana práv iných, teda aj základné právo na česť podľa čl. 19 ods. 1 ústavy, resp. čl. 16 ods. 1 ústavy konkretizované § 11 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). Na úrovni zákona chráni teda ustanovenie § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka osobnosť súkromných osôb pred neoprávnenými zásahmi zo strany iných súkromných osôb alebo štátu. Takýmto zásahom do osobnostných práv môže byť aj zverejnenie nepravdivých a poškodzujúcich údajov o určitej osobe. V týchto prípadoch kolízie medzi slobodou prejavu a ochranou osobnosti ústavný súd skúma v prípade obmedzenia slobody prejavu v záujme ochrany osobnosti, (i) či druh predmetného prejavu je chránený v zmysle čl. 26 ústavy, (ii) či došlo k zásahu do slobody prejavu, (iii) či uvedený zásah mal zákonný základ, (iv) a následne skúma samotné výroky perspektívou odpovedí na otázky „kto, o kom, čo, kde, kedy a ako“ hovorí, pričom na základe odpovedí na dané otázky možno zistiť, či zásah do slobody prejavu bol proporcionálny vo vzťahu k ochrane osobnosti.

V prípade sťažovateľky a prerokovávaného prípadu však nie je možné hic et nunc a bez ďalšieho aplikovať uvedený test, keďže predmetom sporu pred všeobecnými súdmi nebol spor vyplývajúci z horizontálneho súkromnoprávneho vzťahu, resp. kolízia ústavných práv fyzických osôb alebo právnických osôb (typicky sloboda prejavu c/a ochrana osobnosti), ale vertikálny vzťah štát - súkromnoprávny subjekt (právnická osoba), kde malo podľa námietok sťažovateľky dôjsť k zásahu do slobody prejavu zo strany štátu (rady pre vysielanie) v záujme štátom zabezpečovanej ochrany domnelého ústavného práva spoločnosti (verejnosti/občanov) na objektívne a nestranné informácie.

K úlohám médií v slobodnej spoločnosti v spojení so slobodu prejavu

Médiám prináleží sloboda prejavu. Tá sa vzťahuje predovšetkým na sprostredkovávanie informácií, ako aj šírenie správ, myšlienok a názorov, ktoré sú nielen pozitívne či neutrálne, ale aj takých, ktoré nesú negatívnu konotáciu, urážajú, šokujú alebo znepokojujú štát, politické elity alebo časť obyvateľstva, čo je dané požiadavkami pluralizmu, znášanlivosti, otvorenosti a permanentného diskurzu, bez ktorých nemožno hovoriť o demokratickej slobodnej spoločnosti.

Postavenie štátu vo vzťahu k médiám a ich slobode prejavu

Primárnou úlohou (pozitívnym záväzkom) štátu je prijať vhodnú legislatívu za účelom zabezpečenia možnosti vstúpiť za splnenia zákonných podmienok na mediálny trh novým súkromnoprávnym komerčným subjektom (vysielateľom, médiám a pod., t. j. zabezpečiť pluralitu médií) a vytvoriť vhodný legislatívny rámec pre pôsobenie týchto médií (t. j. aj vysielateľov a nových médií) na mediálnom trhu. Vo vzťahu k vysielateľom ústavný súd poukázal na čl. 26 ods. 2 ústavy, v zmysle ktorého podnikanie v odbore rozhlasu a televízie sa môže viazať na povolenie štátu. Po splnení zákonných podmienok vstupu vysielateľa na mediálny trh (t. j. získaní licencie) má však štát už len veľmi obmedzené možnosti zasahovať do práv vysielateľa spojených najmä s nerušeným výkonom ústavného práva na slobode prejavu. V tomto smere má štát pozíciu tzv. „nočného strážnika“, ktorému ústavný poriadok dovoľuje zasiahnuť do slobody prejavu vysielateľa (médií) iba výnimočne na základe ústavou a dohovorom predpokladaných kvalifikovaných kritérií.

Povinnosť vysielateľov zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť programov

Zákon o vysielaní ukladá povinnosť „objektivity“ a „nestrannosti“ pri informovaní vysielateľom pôsobiacim na mediálnom trhu (povinnosť zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov). Uvedená koncepcia bola vlastná už zákonu č. 468/1991 Zb. o prevádzkovaní rozhlasového a televízneho vysielania v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 468/1991 Zb.“). Ustanovenia zákona č. 468/1991 Zb. bolo v čase ich prijímania potrebné vnímať v súvislosti s obdobím, v ktorom boli zákonodarcom prijímané. V čase transformácie Slovenskej republiky po období neslobody bolo legitímnym verejným záujmom, aby v čase neexistencie plurality médií a neexistencii elektronických médií ako takých, t. j. obmedzeného až nedostatočného zdroja informácií, zákonodarcu vyžadoval od malého počtu vysielateľov pôsobiacich na mediálnom trhu (resp. jednej verejnoprávnej televízie

a rozhlasu) zabezpečenie názorovej plurality vo vysielaní v zmysle prezentovania viacerých uhlov pohľadu na jednu problematiku a snahu po dosiahnutí čo najväčšej možnej miere objektivity sprostredkovaných tém a udalostí v zmysle zaobstarania a zohľadňovania čo najväčšieho počtu zdrojov, z ktorých médiom vychádza. Cieľom tejto zákonnej limitácie vysielateľa bolo predchádzať propagandistickému, jednostrannému a hrubo skresľujúcemu šíreniu (dez)informácií typických pre verejnoprávne médiá v čase neslobody, teda záujem na ochrane demokratického verejného poriadku, resp. jeho posilnenie.

V dnešnej dobe plurality médií, participácie tuzemských i zahraničných súkromnoprávnych médií na formovaní mediálneho trhu a sprostredkovaní informácií, dobe neobmedzených zdrojov informácií, počnúc tlačnými a elektronickými médiami, internetovej a mobilnej siete, nových médií a sociálnych sietí, a členstva Slovenskej republiky v Európskej únii uvedenú zákonnú požiadavku na objektívne a nestranné informovanie v rámci spravodajských programov a politicko-publicistických programov zo strany médií, nemožno bez ďalšieho odôvodniť záujmom na ochrane demokratického verejného poriadku, resp. jeho posilnenie v tých intenciách, ako bolo uvedené v súvislosti so zákonom č. 468/1991 Zb. Kritérium objektívnosti a nestrannosti môže byť vo všeobecnosti vnímané v demokratickej spoločnosti tradične ako obmedzenie slobody prejavu, alebo naopak, aj ako posilnenie slobody prejavu požiadavkou objektívnosti a nestrannosti vzhľadom na takpovediac oligopol držiteľov vysielacích licencií. Diskréciu, ktorú ponechal zákonodarca rade pre vysielanie, je nutné využívať (i) triezvo tak, aby nedochádzalo k prílišnému odradzujúcemu (chilling) efektu vysielateľov, a (ii) kontextuálne, t. j. nie príliš upäto či analyticky - vytrhnutu z kontextu, avšak vždy (iii) ústavne aprobovatelným spôsobom s ohľadom na ústavou garantovanú slobodu prejavu a ústavné možnosti jej obmedzenia. Spravodajstvo nesie prvky tvorivé a nemožno ho vtesnať do matematických schém. Ústavný súd vníma, že rozhodovacia činnosť rady pre vysielanie nadväzne aj najvyššieho súdu má často opačné tendencie.

Ústavný súd uviedol, že zákonné obmedzenie slobody prejavu médií požiadavkou na objektívne a nestranné informovanie v rámci spravodajských programov a politicko-publicistických programov v zmysle § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní a s tým spojenou právomocou rady pre vysielanie ukladať sankcie za porušenie tohto ustanovenia je potrebné v dnešnej pluralitnej demokratickej spoločnosti vykladať striktnie v súvislosti s ochranou práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochranou verejného zdravia a mravnosti, a otázku, či nesplnenie požiadavky uloženej § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní zo strany vysielateľa (médiá) sa dostáva do kolízie s verejným záujmom v zmysle čl. 26 ods. 4 ústavy a čl. 10 ods. 2 dohovoru, je potrebné skúmať vždy jednotlivo, vzhľadom na konkrétne daného prípadu a charakter nedodržania požiadavky na objektívne a nestranné informovanie. Uvedené obmedzenie slobody prejavu médií nie je možné vyvodiť z ústavného práva jednotlivcov na prijímanie informácií (čl. 26 ods. 2 ústavy a čl. 10 ods. 1 dohovoru), keďže právo prijímať informácie zahŕňa právo prijímať informácie tak pravdivé, overiteľné a neutrálne, ako aj fiktívne, neoveriteľné, nepravdivé alebo pravdu skresľujúce či prezentujúce určitý svetonázor. Aj informácie, ktoré sú fiktívne, nepresné a nezakladajú sa na pravde, podnecujú recipienta pri konfrontácii s informáciou prijímanou z iných početných zdrojov informácií k tej istej téme ku kritickému mysleniu a potencujú vôľu po vyhľadani a osvojení si iných názorov na tému. Uvedené smeruje k sebarealizácii človeka a podporuje nekončiaci spoločenský diskurz k téme. Ústavný súd hodnotí túto skutočnosť ako demokratický prvok slobodnej spoločnosti.

Účelom vyššie uvedeného zákonného obmedzenia slobody prejavu médií je ochrana práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochrana verejného zdravia a mravnosti a v istom zmysle implicitne s tým spojené napĺňanie požiadavky čl. 31 ústavy, a to v tom smere, že týmto zákonným obmedzením slobody prejavu v zmysle jeho textácie sa má predchádzať šíreniu a uvádzaniu jednostranných názorov, myšlienok a ideí na konkrétnu tému v rámci spravodajských programov a politicko-publicistických programov, ktoré pri ich jednostrannosti zároveň môžu, skúmajúc každý prípad jednotlivo, jeho konkrétne a s ohľadom na charakter šírenia a uvádzania jednostranných názorov, myšlienok a ideí, ako aj charakter samotných jednostranných názorov, myšlienok a ideí, znamenať ohrozenie práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ohrozenie verejného zdravia a mravnosti.

V prípade, že orgány verejnej moci rozhodli, že vysielateľ porušil povinnosť (teda zákonné obmedzenie slobody prejavu) uloženú § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní, a vysielateľ namieta, že tento zásah do jeho slobody prejavu zo strany orgánov verejnej moci nebol ústavný (t. j. že vôbec nedošlo ku kolízii slobody prejavu c/a verejného záujmu na ochrane práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochrane verejného zdravia a mravnosti) alebo ústavne proporcionálny (t. j. že síce došlo ku kolízii slobody prejavu c/a verejného záujmu na ochrane práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochrane verejného zdravia a mravnosti, ale v konkrétnom prípade bolo potrebné dať prednosť slobode prejavu), ústavný súd skúma v prípade zásahu do slobody prejavu vysielateľa v záujme orgánmi verejnej moci tvrdenej ochrany práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochrany verejného zdravia a mravnosti, (I) či druh predmetného prejavu vysielateľa je chránený v zmysle čl. 26 ústavy a čl. 10 dohovoru, (II) či došlo k zásahu do slobody prejavu, (III) či uvedený zásah mal zákonný základ, (IV) a následne skúma samotný prejav perspektívou odpovedí na otázky najmä KTO (aké médium, resp. či redaktor, účastník diskusie, verejný funkcionár, súkromná osoba a pod.), O ČOM (na akú tému), ČO (aké názory, myšlienky a idey), KDE (v rámci akého spravodajského programu a politicko-publicistického programu), KEDY (či v rámci jedného spravodajského programu a politicko-publicistického programu, alebo opakovane vo viacerých spravodajských programoch a politicko-publicistických programoch a pod.) a AKO (spôsob, rozsah, formulácia a pod.) uviedol. Na základe odpovedí na dané otázky možno zistiť, či (IV.a) došlo k šíreniu a uvádzaniu jednostranných názorov, myšlienok a ideí na konkrétnu tému v rámci spravodajských programov a politicko-publicistických programov, ktoré samy osebe ešte neznamenajú kolíziu s verejným záujmom na ochrane práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochrane verejného zdravia a mravnosti alebo porušenie § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní a možnosť sankcionovať vysielateľa, či (IV.b) pri kladnej odpovedi na predchádzajúcu otázku došlo ku kolízii dvoch ústavou chránených záujmov (sloboda prejavu vysielateľa c/a verejný záujem na ochrane práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochrane verejného zdravia a mravnosti) a či (IV.c) pri kladnej odpovedi na otázku v bode IV.b bolo ústavne proporcionálne (test proporcionality) zasiahnuť zo strany orgánov verejnej moci do slobody prejavu vysielateľa v prospech ochrany práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochrany verejného zdravia a mravnosti.

Aplikácia uvedených záverov na prerokovávanú vec sťažovateľky

Po prvé (I) ústavný súd vyhodnotil, že odvysielanie krátkej správy v rámci audiovizuálneho (televízneho) prenosu sťažovateľkou, ktorej obsahom bolo informovanie o aktuálnom politickom dianí, nespadá pod nechránený prejav (resp. prejav „nízkej hodnoty“), a teda je plne kryté slobodou prejavu médií v zmysle čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 10 ods. 1 dohovoru a ochranou, ktorá sa slobode prejavu v demokratickom právnom štáte poskytuje.

Po druhé (II), tým, že rada pre vysielanie konštatovala porušenie § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní, ktoré je zákonným obmedzením slobody prejavu, a uložila sankciu za toto porušenie, v spojení s rozhodnutiami všeobecných súdov, ktoré konštatovali zákonnosť a ústavnosť tohto postupu a napadnutého rozhodnutia rady pre vysielanie, došlo k zásahu do slobody prejavu sťažovateľky. Neobstojí tvrdenie najvyššieho súdu, že uložená sankcia nezasahuje do majetkovej sféry sťažovateľky, a preto nemohlo dôjsť k zásahu do jej slobody prejavu. Podľa ústavného súdu nie je dôležité, aký charakter sankcia má. Rozhodujúce je, že orgán verejnej moci vrchnostensky konštatoval porušenie zákonného ustanovenia, ktoré obmedzuje slobodu prejavu vysielateľov, a v záujme pôsobiť preventívne a represívne, a to aj vo vzťahu k budúcemu výkonu sťažovateľkinho práva na slobodu prejavu, uložil sankciu. To znamená, že štát vrchnostensky (mocensky) zasiahol svojím rozhodnutím do sféry slobody prejavu sťažovateľky.

Po tretie (III), tento zásah bol z formálneho hľadiska vykonaný na základe zákonného splnomocnenia (prescribed by law; v judikatúre ESLEP sa zisťovanie legality zásahu považuje za tretí krok päťstupňového testu „proporcionality“), ktoré oprávňuje radu pre vysielanie dohliadať na dodržiavanie zákona o vysielaní (§ 4 zákona o vysielaní) a umožňuje ukladať aj ten druh sankcie, ktorý bol sťažovateľke uložený (§ 64 a nasl. zákona o vysielaní).

Na tomto mieste preskúmal ústavný súd samotný obsah prejavu (IV), ktorý bol

sťažovateľke radou pre vysielanie vytknutý, a toto vytknutie bolo aprobované aj všeobecnými súdmi.

KTO - Zo spisu a napadnutých rozhodnutí vyplýva, že vytykaný prejav pozostával z odvysielania informácie v rámci spravodajského programu Noviny, pričom išlo o oznámenie informácie, ktorú oznámil redaktor programu Noviny prečítaním tejto informácie.

O ČOM - Témou oznámenej informácie bolo aktuálne dianie vo verejne známej a aktívnej politickej strane S., konkrétne obsadenie a vylúčenie konkrétneho kandidáta (A. B.) z kandidátnej listiny pre voľby do mestského zastupiteľstva, ako aj stručný názor A. B. na situáciu v politickej strane S.

ČO - Obsahom oznámenej informácie boli tieto myšlienky: „A.B. je veľmi rozhorčená. V poslednej dobe sa jej úplne rúti politická kariéra v S. Nakoniec ju strana dokonca stiahla z kandidátky mestského zastupiteľstva v Čadci. Podľa jej slov je to pomsta za otvorenú kritiku J.S. Ten vraj využíva S. pre svoje záujmy, teda ako prostriedok pre biznis.“ Uvedená informácia obsahovala aj obrazovú zložku, v ktorej boli zobrazení A.B. a J.S. v situáciách, keď spolu alebo samostatne vystupujú pred médiami.

KDE - Oznámenie uvedenej informácie bolo súčasťou vysielaného spravodajského programu Noviny, ktorý je súčasťou programovej skladby vysielateľa zabezpečovanej prostredníctvom programovej služby J., a teda informácia bola odkomunikovaná prostredníctvom vysielaného audiovizuálneho televízneho prenosu 24. novembra 2010 o 19.30 h.

KEDY - Informácia bola recipientom oznámená prostredníctvom vysielaného audiovizuálneho televízneho prenosu 24. novembra 2010 o 19.30 h jednorazovo, v rámci jedného spravodajského programu, bez jeho opakovania alebo bližšieho neskoršieho doplnenia.

AKO - Informácia bola recipientom oznámená formou prečítania krátkej správy redaktorom spravodajského programu v spojení s vizuálnym (obrazovým) materiálom. Informácia bola stručná, jasná, vecná, obsahovala hodnotiaci úsudok redaktora vo vzťahu k osobe A. B. a jej politickej kariéry. Informácia bola aktuálna a odrážala v tom čase stav veci v politickej strane S., bola zrozumiteľná. Redaktor situáciu v politickej strane S. bližšie nehodnotil, nevňášal do správy vlastné preferencie vo vzťahu k zmieneným politicky činným osobám.

Podľa ústavného súdu v krátkej správe odvysielanej sťažovateľkou v spravodajskom programe Noviny dňa 24. novembra 2010 informujúcej recipientov o aktuálnom dianí v politickej strane S. bolo v rámci informácie oznámené iba stanovisko (názor) v tom čase politicky činnnej osoby A. B., podľa ktorého za situáciu v politickej strane S. zodpovedá J.S., ktorý podľa vyjadreného názoru A. B. využíva politickú stranu S. na svoje záujmy.

Ústavný súd považoval za potrebné vrátiť sa k testu legality, nielen vo formálnom zmysle, ale v tom zmysle, či bolo nutné vôbec dôkladne posudzovať objektivnosť a nestrannosť danej informácie, či daná konkrétna správa prekročila svojou povahou a intenzitou prah hypotézy normy, ktorá vyžaduje objektivnosť a nestrannosť spravodajstva. Tu je odpoveď ústavného súdu záporná. Predmetná správa bola vysielaná v rýchlom, highlightovom, teda nekomentárovom spravodajstve. Bola o tom, že konkrétna politička urobila nejaký krok, zdôvodnila ho a médium o tomto kroku a zdôvodnení informuje. Nebola to informácia o tom, čo robil, alebo nerobil pán S., kde by sa viac očakávalo jeho vyjadrenie, ale o tom, že strana S. stiahla političku z kandidátky a tá to vníma ako pomstu. Z danej správy nevyplýva, že by televízia bola na strane političky. Z tohto pohľadu nemal zásah do slobody prejavu legálny základ.

Podľa názoru ústavného súdu je potrebné odmietnuť právny názor rady pre vysielanie, ako aj všeobecných súdov, že výkon práva na slobodu prejavu sa v tomto prípade sťažovateľky dostal do kolízie s právom verejnosti na objektívne informácie. Právo prijímať informácie v zmysle čl. 26 ods. 2 ústavy a čl. 10 ods. 1 dohovoru zahŕňa právo prijímať informácie tak pravdivé, overiteľné (pričom povinnosť poskytovať pravdivé a overiteľné informácie sa vzťahuje na informovanie orgánov verejnej moci o svojej činnosti v zmysle čl. 26 ods. 5 ústavy) a neutrálne, ako aj fiktívne, neoveriteľné, nepravdivé alebo pravdu skresľujúce či prezentujúce určitý svetonázor. Právo na informácie v tomto prípade nie je referenčnou normou, ktorej ochranu by bolo možné pomeriavať so slobodou prejavu vysielateľov, teda sťažovateľky. Slobodu prejavu sťažovateľky bolo možné obmedziť (zasiahnuť do rozhodnutia orgánu verejnej moci) iba

v prípade kolízie s ochranou práv a slobôd iných, bezpečnosti štátu, verejného poriadku, ochranou verejného zdravia a mravnosti v zmysle čl. 26 ods. 4 ústavy alebo čl. 10 ods. 2 dohovoru.

Ústavný súd doplnil, že sťažovateľkou odovysielaná informácia nebola predmetom opakovaného a dlhodobého šírenia zo strany sťažovateľky. Vzhľadom na jej obsah, formu, jednorazovosť a intenzitu informácia nebola schopná ovplyvniť recipienta v tom smere, že by na jej základe mal nedostatočný (príp. zavádzajúci) obraz o politickej situácii v politickej strane S., v dôsledku čoho by bol recipient ovplyvnený (pozitívne či negatívne) v prípadnom uplatnení aktívneho volebného práva vo vzťahu k politickej strane SNS. Rovnako táto informácia nebola schopná najmä pre jej jednorazovosť, neopakovateľnosť a nízku intenzitu zasiahnuť do demokratického volebného procesu alebo do politického uplatnenia politickej strany S. alebo deformovať všeobecný politický súboj, či mariť chod akýchkoľvek verejných procesov štandardne sa uplatňujúcich v demokratickom verejnom živote.

Tým, že najvyšší súd v rámci konania o odvolaní sťažovateľky proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu sám interpretoval a aplikoval § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní v spojení s právom na slobodu prejavu a ústavnou limitáciou v zmysle čl. 26 ods. 4 ústavy a čl. 10 ods. 2 dohovoru spôsobom, ktorý nezodpovedá ústavným požiadavkám na ochranu slobody prejavu sťažovateľky v zmysle čl. 26 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 10 ods. 1 dohovoru, pričom zároveň aproboval identickú interpretáciu uvedených právnych noriem zo strany krajského súdu a rady pre vysielanie, porušil sťažovateľkino právo na slobodu prejavu a základné právo slobodne rozširovať informácie podľa čl. 26 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 26 ods. 4 ústavy a právo na slobodu prejavu podľa čl. 10 ods. 1 v spojení s čl. 10 ods. 2 dohovoru.

K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd sa v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal so všetkými, pre spravodlivé a ústavne udržateľné rozhodnutie v sťažovateľkinej veci ťažiskovými argumentmi, ktoré sťažovateľka predniesla. Najvyšší súd nereagoval v napadnutom uznesení na z pohľadu ústavného súdu kľúčový argument sťažovateľky, ktorá v odvolaní namietala, že zásah do jej práva na slobodu prejavu zo strany rady pre vysielanie a krajského súdu nebol proporcionálny. Sťažovateľka poukázala na skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie rady pre vysielanie, ako aj napadnuté rozhodnutie krajského súdu sa nezaoberali legalitou, legitimitou a nevyhnutnosťou zásahu do jej slobody prejavu, pričom podľa sťažovateľky zásah do jej slobody prejavu by neprešiel týmto testom proporcionality. Už uvedený nedostatok napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu postačuje na konštatovanie porušenia sťažovateľkinoho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu jeho zjavnej neodôvodnenosti, keďže najvyšší súd neodpovedal v napadnutom rozhodnutí na právne relevantné ťažiskové otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany poskytovanej sťažovateľke v konaní o odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu.

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 26 ods. 3 a čl. 46 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru

Cenzúra (priama cenzúra) v ústavnoprávnom ponímaní znamená najmä politicky motivovaný zásah orgánov verejnej moci do slobody prejavu dotknutého subjektu spočívajúci v posudzovaní obsahu názorov, myšlienok, ideí, faktov, ako aj formu ich šírenia a zobrazenia, ktoré zamýšľa dotknutý subjekt (fyzická osoba, médium, vydavateľ a pod.) v budúcnosti šíriť (ex ante kontrola) alebo ktoré už boli verejnosti sprístupnené (ex post kontrola) s cieľom predovšetkým z politických dôvodov pozmeniť alebo úplne negovať tieto názory, myšlienky, idey alebo fakty alebo ich formu šírenia a zobrazovania. Charakter priamej cenzúry môže mať aj zásah do slobody prejavu spočívajúci v zákaze šírenia alebo dodatočnom zákaze šírenia určitého druhu informácií, ktoré boli v minulosti bez obmedzení šírené (napr. zákaz alebo dodatočný zákaz vydávať tlač, zákaz alebo dodatočný zákaz pôsobiť médiu na mediálnom trhu, zákaz verejne publikovať alebo zákaz ďalej verejne publikovať a pod.) z dôvodov vzťahujúcich sa na dotknutý subjekt alebo obsah šírených názorov, myšlienok, ideí, ktoré dotknutý subjekt v minulosti alebo v danom čase šírila alebo šíriť chcel, ak nejde o zákaz alebo dôvody, ktoré sú ústavou alebo dohovorom ospravedlniteľné, resp. ide o zákaz a dôvody politicky motivované v zmysle

	<p>politickej „nevhodnosti“ dotknutého subjektu alebo určitého druhu informácií.</p> <p>V tomto prípade však sťažovateľke nebolo zabránené verejne odprezentovať informáciu ani nebolo do obsahu informácie dodatočne (ani počiatočne) fakticky alebo materiálne zasahované zo strany orgánov verejnej moci v zmysle v predchádzajúcom bode uvedených kritérií. Napadnuté rozhodnutie rady pre vysielanie a napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov ani nijako neovplyvnili právo sťažovateľky naďalej pôsobiť na mediálnom trhu. Z uvedeného dôvodu ústavný súd konštatoval, že základné právo vyplývajúce sťažovateľke z čl. 26 ods. 3 ústavy nebolo napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu porušené.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že sťažovateľke nebolo postupom najvyššieho súdu odopreté právo podať žalobu o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia rady pre vysielanie ani podať odvolanie proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu. Najvyšší súd sa podaným odvolaním zaoberal v zmysle dodržania procesného postupu upraveného OSP a svoje závery formuloval v napadnutom rozhodnutí najvyššieho súdu, t. j. vo veci rozhodol. Pravdou však zostáva, že napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu ako súdu odvolacieho v rámci správneho súdnictva neboli vzhľadom na jeho obsah dodržané princípy vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy vzťahujúce sa aj na správne súdnictvo. Keďže ústavný súd vyslovil porušenie sťažovateľkiných práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu, nepovažoval aj vzhľadom na závery prezentované v predchádzajúcom bode za ústavne relevantné vysloviť osobitne porušenie sťažovateľkiných práv garantovaných čl. 46 ods. 2 ústavy napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu. Čo sa týka namietaného porušenia sťažovateľkiných práv vyplývajúcich z čl. 6 ods. 3 dohovoru napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu, ústavný súd konštatoval, že sťažovateľka nebola v konaní pred najvyšším súdom v postavení osoby obvinenej z trestného činu, resp. z činu, ktorý je v zmysle judikatúry ESLP považovaný za trestný. Rovnako charakter konania pred najvyšším súdom nemožno hodnotiť ako trestný. Bolo by ústavne relevantné aplikáciu/neaplikáciu čl. 6 ods. 3 dohovoru na konanie pred radou pre vysielanie v sťažovateľkinom prípade posúdiť na základe tzv. Engelovských kritérií. Sťažovateľka sa však v podanej žalobe o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia rady pre vysielanie ani v odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu krajského súdu nedomáhala ochrany práv podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru a námietku porušenia práv podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru vzniesla až pred ústavným súdom. Z uvedených dôvodov ústavný súd konštatoval, že právo sťažovateľky podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru nebolo napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu porušené.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na slobodu prejavu a základné právo slobodne rozširovať informácie podľa čl. 26 ods. 1 a 2 v spojení s čl. 26 ods. 4 ústavy a právo na slobodu prejavu podľa čl. 10 ods. 1 v spojení s čl. 10 ods. 2 dohovoru, ako aj základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Základné právo sťažovateľky na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa čl. 46 ods. 2 ústavy, práva obvineného z trestného činu podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru, ako aj základné právo vyplývajúce z čl. 26 ods. 3 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu porušené neboli.</u></p> <p><u>Ústavný súd rozsudok najvyššieho súdu zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Odporcovi uložil povinnosť uhradiť odporkyni trovy právneho zastúpenia.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: I. ÚS 117/05, II. ÚS 326/09, II. ÚS 647/2014, II. ÚS 152/08, II. ÚS 88/01, II. ÚS 42/09, III. ÚS 385/2012, III. ÚS 32/07, III. ÚS 308/06, IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04.</p> <p>ESLP: Handyside v. Veľká Británia, č. 5493/72, plenárny rozsudok ESLP zo 7. 12. 1976, bod 49; Observer and Guardian v. Veľká Británia, č. 13585/88, plenárny rozsudok ESLP z 26. 11. 1991; bod 59; Oberschlick v. Rakúsko, č. 11662/85, plenárny rozsudok ESLP z 23. 5. 1991, bod 57; Nilsen and Johnsen v. Nórsko, č. 23118/93, rozsudok Veľkej komory ESLP z 25. 11. 1999, bod 43; Rádio Twist v. Slovenská republika, č. 62202/00, rozsudok ESLP z 19. 12. 2006, bod 47; Axel Springer v. Nemecko, 39954/08, rozsudok Veľkej komory ESLP zo 7. 2. 2012, bod 78; Centro Europa 7 S.R.L. and Di Stefano v. Taliansko, č. 38433/09, rozsudok Veľkej komory ESLP zo 7. 6. 2012, bod 131; Ringier Axel</p>

	<p>Springer Slovensko v. Slovenská republika (č. 2), č. 21666/09, rozsudok EŠLP zo 7. 1. 2014, bod 48., Sunday Times v. Veľká Británia (č. 1). č. 6538/74, plenárny rozsudok EŠLP z 26. 4. 1979, bod 59; Tele 1 Privatfernseh v. Rakúsko, č. 32240/96, rozsudok EŠLP z 21. 9. 2000, bod 34; Mouvement Raëlien Suisse v. Švajčiarsko, č. 16354/06, rozsudok Veľkej komory EŠLP z 13. 7. 2012, body 59-60; Barthold v. Nemecko, č. 8734/79, rozsudok EŠLP z 25. 3. 1985, bod 58; Lingers v. Rakúsko, č. 9815/82, plenárny rozsudok EŠLP z 8. 7. 1986, bod 44, Financial Times Ltd and others v. Veľká Británia, č. 821/03, rozsudok EŠLP z 15. 12. 2009, bod 59; Telegraaf Media Nederland Landelijke Media B.V. and Others v. Holandsko, č. 39315/06, rozsudok EŠLP z 22. 11. 2012, bod 125; Animal Defenders International v. Veľká Británia, č. 48876/08, rozsudok Veľkej komory EŠLP z 22. 4. 2013, bod 101; Helle v. Finsko, č. 20772/92, rozsudok EŠLP z 19. 12. 1997, bod 60; Rajkovič v. Chorvátsko, č. 50943/99, rozhodnutie EŠLP o prijateľnosti z 3. 5. 2001, bod 2; Delcourt v. Belgicko, č. 2689/65, rozsudok EŠLP zo 17. 1. 1970, body 25-26; Uzukauskas v. Litva, č. 16965/04, rozsudok EŠLP zo 6. 7. 2010, body 32-39; Spolkový ústavný súd Nemecka: 1 BvR 400/51 z 15. 1. 1958, bod 31; 1 BvR 131/96 z 24. 3. 1998, bod 27; 2 BvR 2219/01 z 15. 12. 2004.</p> <p>Ústavný súd Českej republiky: I. ÚS 823/11 nález zo 6. marca 2012, body 19 a 21; II. ÚS 357/96 nález z 10. decembra 1997, IV. ÚS 23/05, bod 30.</p> <p>Ústavný súd Slovinska: Up-2940/07 z 5. 2. 2009, bod 7.</p> <p>Spolkový ústavný súd Nemecka: 1 BvR 2020/04 z 10. 12. 2010, bod 23, 1 BvR670/91 z 26. 6. 2002, bod 55.</p>
--	---

spisová značka	IV. ÚS 681/2014
sudca spravodajca	Lajos Mészáros
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	22. januára 2015
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 681/2014-14 z 9. októbra 2014 prijal na ďalšie konanie sťažnosť sťažovateľky, pre namietané porušenie označených práv postupom krajského súdu a jeho uznesením. Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom okresného súdu bola sťažovateľka pozbavená spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu, pričom za opatrovníka bol určený jej manžel J. S. (ďalej len „opatrovník“). Sťažovateľka bola 3. júla 2014 predvedená na políciu a zadržaná, a to o 12.45 h. Uznesením okresného súdu zo 6. júla 2014 bola vzatá do väzby s tým, že väzba začala plynúť 3. júla 2014 o 12.45 h. Proti uzneseniu okresného súdu podal zvolený obhajca 9. júla 2014 sťažnosť. Uznesením krajského súdu bola sťažnosť zamietnutá.</p> <p>Sťažovateľka namietala, že nebola vypočutá sudcom pre prípravné konanie. Nebol jej ani doručený návrh prokurátora na vzatie do väzby, tento návrh je podľa sťažovateľky nepreskúmateľný, keďže prokurátor neuviedol, o ktorú konkrétnu obavu spomedzi štyroch možných alternatív ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ide, nebola poučená podľa § 121 a § 34 Trestného poriadku, nebola oboznámená so skutkom, ktorý sa jej kladie za vinu, a s jeho právnou kvalifikáciou, nebol jej doručený návrh prokurátora do väzby a neoboznámila sa s dôvodmi návrhu, resp. sa k týmto nevyjadřila, nemohla odpovedať na otázky sudcu, prokurátora a obhajcu, nemohla podať konečný návrh atď. Sťažovateľka namietala, že nedošlo ani k oboznámeniu s dôvodmi jej zadržania. V sťažnosti sa zdôrazňuje, že od začiatku existovali dôvodné pochybnosti o duševnom zdraví sťažovateľky, ktorá trpí ťažkou schizofréniou. Konajúci policajti od počiatku vedeli, že je zbavená spôsobilosti na právne úkony. Opatrovník totiž 3. júla 2014 o 13.06 h doručil policajtovi rozsudok okresného súdu o zbavení spôsobilosti na právne úkony. Aj z občianskeho preukazu sťažovateľky mali policajti túto skutočnosť preukázanú. Preto orgány činné v trestnom konaní mohli, resp. mali dôvodne predpokladať, že sťažovateľka</p>

	<p>nebude schopná náležite uplatňovať prinajmenej svoje procesné práva. Sťažovateľke nebol ustanovený obhajca ex offi v konaní prebiehajúcom pred vznesením obvinenia, a to napriek jej rozumovým schopnostiam a skutočnosti, že je nesvojprávnou osobou. Zo sťažnosti ďalej vyplýva, že ak boli orgány činné v trestnom konaní toho názoru, že v civilnom konaní ustanovený opatrovník nemôže vykonávať svoje práva, mali postupovať podľa § 35 ods. 2 Trestného poriadku. Napriek tomu do podania sťažnosti nedošlo k ustanoveniu zákonného zástupcu sťažovateľke podľa § 35 ods. 2 Trestného poriadku, hoci je známe, že je nesvojprávna. Sťažovateľka namietala, že k jej zadržaniu 3. júla 2014 došlo bez predchádzajúceho súhlasu prokurátora. Sťažovateľka ďalej namietala, že uznesenie o vznesení obvinenia jej nebolo oznámené ani vyhlásením, ale ani doručením.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd uviedol, že jednou zo základných náležitostí realizácie práva na obhajobu v trestnom konaní (rovnako aj pri rozhodovaní o väzbe) je úplná spôsobilosť obvineného na právne úkony. Takej fyzickej osobe, ktorej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená, resp. bola tejto spôsobilosti celkom pozbavená, musí byť ustanovený zákonný zástupca. Nedostatok zákonného zastúpenia v takomto prípade znamená z ústavnoprávneho hľadiska úplné popretie základného práva na obhajobu.</p> <p>Z listinných dôkazov, ktoré mal ústavný súd k dispozícii, vyplýva, že konajúcemu policajtovi bol ešte 3. júla 2014 doručený rozsudok okresného súdu, ktorým bola sťažovateľka (trpiaca ťažkou schizofréniou) pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Odhliadnuc od tejto skutočnosti, zo zápisnice o výsluchu sťažovateľky ako zadržanej, resp. podozrivej osoby z 3. júla 2014 je celkom zrejme, že nebola v stave, v ktorom by bola schopná brániť svoje práva. Z uvedeného vyplýva, že boli splnené podmienky na postup podľa § 35 Trestného poriadku, teda na to, aby oprávnené práva a záujmy sťažovateľky reprezentoval v konaní jej zákonný zástupca, a to či už podľa § 35 ods. 1, alebo § 35 ods. 2 Trestného poriadku. V rámci občianskeho súdneho konania bol sťažovateľke ustanovený za opatrovníka jej manžel, keďže bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu. Znamená to, že práve on prichádzal predovšetkým do úvahy ako zákonný zástupca sťažovateľky v zmysle § 35 ods. 1 Trestného poriadku a jemu prináležalo právo sťažovateľku zastupovať vrátane práva zvoliť jej obhajcu, resp. rozhodnúť o tom, kto bude sťažovateľku obhajovať. Vzhľadom na skutočnosť, že opatrovník bol v rámci trestného konania zároveň aj spoluobvineným, bolo treba riešiť otázku, či vôbec môže v danej situácii sťažovateľku ako jej zákonný zástupca zastupovať. Opatrovník ako obvinený by sa totiž mohol v ktorejkoľvek fáze trestného konania dostať do kolízie so sťažovateľkou, a to najmä vtedy, keby svoju vlastnú obhajobu chcel viesť v rozpore so záujmami sťažovateľky. Vznikla teda evidentne otázka, či nie je potrebné postupom podľa § 35 ods. 2 Trestného poriadku na návrh prokurátora ustanoviť sťažovateľke opatrovníka sudcom pre prípravné konanie.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že orgány činné v prípravnom konaní sa otázkou schopnosti sťažovateľky obhajovať sa dostatočne nezaoberali a neumožnili zastupovať ju jej manželovi - opatrovníkovi, ale nedošlo ani k ustanoveniu opatrovníka sudcom pre prípravné konanie. Konali priamo so sťažovateľkou, a to aj napriek jej zrejmej a zjavnej neschopnosti brániť svoje práva.</p> <p>Za daného stavu vzniká otázka, či došlo vôbec ku vzneseniu obvinenia sťažovateľke. Právne účinky doručenia uznesenia o vznesení obvinenia by nastali až doručením tohto uznesenia sťažovateľke, jej obhajcovi a zákonnému zástupcovi. Sťažovateľke samotnej uznesenie o vznesení obvinenia doručené vôbec nebolo, keďže „na výzvy vyšetrovateľa nereagovala, neustále plakala a nevnímala, čo sa okolo nej deje“. Niet pochyb o tom, že jej správanie nemožno považovať za prejav vôle, ktorým by odmietala uznesenie prevziať. Doručenie uznesenia obhajcovi by mohlo byť právne účinné len za predpokladu, že by samotné zvolenie obhajcu bolo možné považovať v danom špecifickom prípade za právne účinné. Obhajcu zvolil sťažovateľke jej brat, ktorého v zásade bolo možné považovať za osobu oprávnenú zvoliť pre sťažovateľku obhajcu (§ 39 ods. 2 Trestného poriadku). Právo osôb uvedených v ustanovení § 39 ods. 2 Trestného poriadku zvoliť obvinenému obhajcu je viazané na súhlas obvineného s takouto voľbou. Súhlas obvineného nie je potrebný iba vtedy, ak je tento pozbavený spôsobilosti na právne úkony, alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená (§ 39 ods. 3 Trestného poriadku). V takomto prípade je namiesto súhlasu obvineného potrebný súhlas zákonného zástupcu v zmysle § 35 Trestného poriadku. Ako to vyplýva z už uvedených úvah, v danom prípade prichádzal do úvahy súhlas zákonného zástupcu - opatrovníka ustanoveného sudcom pre prípravné</p>

	<p>konanie v zmysle § 35 ods. 2 Trestného poriadku. Takýto zákonný zástupca však ustanovený vôbec nebol. Možno preto urobiť predbežný záver o neakceptovateľnosti zvolenia obhajcu pre sťažovateľku, a to pre nedostatok súhlasu jej zákonného zástupcu s takouto voľbou. Vo svojich dôsledkoch to znamená, že sťažovateľka v momente doručovania uznesenia o vznesení obvinenia obhajcovi v skutočnosti právne účinne zvoleného obhajcu nemala. Zákonnému zástupcovi uznesenie doručené nebolo a tento nebol ani ustanovený. Vychádzajúc z uvedených skutočností je zrejmé, že nedošlo k právne účinnému doručeniu uznesenia, a teda ani k vzneseniu obvinenia sťažovateľke.</p> <p>Z dosiaľ uvedeného vyplýva, že sťažovateľka bola vzatá do väzby aj napriek tomu, že ju nebolo možné považovať za obvinenú. Pritom jednou z najzákladnejších podmienok uvalenia väzby je, že takto možno postupovať iba vo vzťahu voči obvinenému. Nemožno teda vziať do väzby osobu, ktorá je len podozrivá zo spáchania trestného činu. Takúto osobu možno totiž iba zadržať.</p> <p><u>Na základe uvedeného ústavný súd rozhodol, že krajský súd porušil základné právo sťažovateľky na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2, 3 a 5 ústavy. Ústavný súd uznesenie krajského súdu zrušil.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznal finančné zadostučinenie v sume 4 000 € a právo na náhradu právneho zastúpenia.</u></p> <p><u>Sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhoveli, a to pokiaľ ide o požiadavku vrátiť vec na ďalšie konanie, obnoviť stav pred porušením základného práva a prikázať prepustiť sťažovateľku z väzby.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: II. ÚS 108/08, II. ÚS 266/2013, II. ÚS 116/2011.</p>

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 703/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ivetta Macejková</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>18. februára 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 17 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľky, vo veci namietaného porušenia označených základných práv postupom najvyššieho súdu. Sťažovateľka bola rozsudkom okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu právoplatne odsúdená za trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 zákona č. 140/1961 Zb. Trestný zákon v znení neskorších predpisov účinný do 30. júna 1998 (ďalej v texte aj „trestný zákon č. 140/1961 Zb.“). Skutok, pre ktorý bola sťažovateľka trestne stíhaná, sa stal 28. júna 1998. Obvinenie proti sťažovateľke bolo vznesené 9. augusta 2011, teda po viac ako 13 rokoch.</p> <p>Podstatou sťažnosti sťažovateľky bol namietaný postup najvyššieho súdu v konaní o dovolaní, najmä jeho nečinnosť, ktorou malo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľky na ochranu osobnej slobody podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy v spojení so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj k porušeniu čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy. Sťažovateľka tvrdila, že bola právoplatne odsúdená za trestný čin, ktorý však už bol v čase vznesenia obvinenia voči sťažovateľke, t. j. 9. augusta 2011, premlčaný, a teda trestnosť činu zanikla uplynutím premlčacej doby. K porušeniu jej už uvedených práv postupom najvyššieho súdu malo dôjsť tým, že po konaní jediného verejného zasadnutia v konaní o jej dovolaní, ktoré sa konalo 3. septembra 2013, najvyšší súd verejné zasadnutie odročil na neurčito a od tohto momentu vo veci dovolania sťažovateľky nekonal a v konaní nepokračoval ani potom, ako bol 26. septembra 2014 v Zbierke zákonov Slovenskej republiky publikovaný nález ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS</p>

	<p>9/2013 z 10. septembra 2014, ktorým ústavný súd vyslovil, že druhá veta ustanovenia § 437 ods. 4 zákona č. 300/2005 Z. z. nie je v súlade s ústavou. Najvyšší súd o dovolaní sťažovateľky, ktoré podala 15. mája 2013 rozhodol až 11. decembra 2014. Hlavným dôvodom podaného dovolania sťažovateľky je, že trestnosť činu, za ktorý bola právoplatne odsúdená rozsudkom okresného súdu z 18. mája 2012 v spojení s uznesením krajského súdu z 2. augusta 2012, zanikla uplynutím premľacej doby 10 rokov.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu.</p> <p>Najvyšší súd odročil verejné zasadnutie, ktoré sa v konaní o dovolaní sťažovateľky konalo 3. septembra 2013. Toto odročenie verejného zasadnutia najvyšší súd ústne odôvodnil skutočnosťou, že na ústavnom súde prebieha konanie podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy o súlade ustanovenia § 437 ods. 4 zákona č. 300/2005 Z. z. s čl. 1 ods. 1 prvou vetou, čl. 2 ods. 2 a čl. 50 ods. 6 ústavy a s čl. 7 ods. 1 dohovoru, a toto rozhodnutie malo byť podľa najvyššieho súdu pre jeho rozhodnutie o dovolaní sťažovateľky rozhodujúce.</p> <p>Ústavný súd si je vedomý skutočností, že v čase, keď o obžalobe proti sťažovateľke rozhodovali všeobecné sudy, bolo prechodné ustanovenie § 437 ods. 4 zákona č. 300/2005 Z. z. platnou a účinnou súčasťou nášho právneho poriadku. Z pohľadu posúdenia postupu najvyššieho súdu o podanom dovolaní sťažovateľky a jeho súladnosti s ústavou a ochranou sťažovateľkou označených práv a slobôd je dôležité vyriešiť otázku, či a akým spôsobom mohlo konanie o súlade tohto prechodného ustanovenia zákona č. 300/2005 Z. z. ovplyvniť rozhodovanie najvyššieho súdu o dovolaní sťažovateľky a či najvyšší súd tým, že odročil verejné zasadnutie z uvedeného dôvodu na neurčito a vo veci zostal nečinný, postupoval tak, aby v konaní nedošlo k porušeniu práv sťažovateľky.</p> <p>Konanie o súlade prechodného ustanovenia § 437 ods. 4 zákona č. 300/2005 Z. z. bolo iniciované 29. apríla 2013, teda približne rok potom, ako bolo trestné stíhanie proti sťažovateľke skončené právoplatným odsudzujúcim rozsudkom. V konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 písm. a) ústavy ústavný súd rozhoduje o súlade namietaného právneho predpisu s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom. V zmysle čl. 125 ods. 3 ústavy ak ústavný súd výrokom svojho rozhodnutia vysloví, že namietaný právny predpis alebo jeho časť nie je v súlade s uvedenými právnymi predpismi vyššej právnej sily, tieto predpisy, respektíve ich časti strácajú účinnosť a zároveň podľa čl. 125 ods. 6 ústavy v spojení s § 41 ods. 2 zákona o ústavnom súde platí, že všeobecne záväzná bude toto rozhodnutie ústavného súdu až momentom jeho vyhlásenia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky. Aj v prípade výroku rozhodnutia ústavného súdu, v ktorom identifikuje nesúlad právneho predpisu, nie je možné hovoriť, že by malo toto rozhodnutie retroaktívne účinky, a teda by bolo spôsobilé zmeniť platnosť a účinnosť namietanej právnej normy do minulosti. Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutie v konaní sp. zn. PL. ÚS 9/2013 o namietanom nesúlade prechodného ustanovenia § 437 ods. 4 zákona č. 300/2005 Z. z., či už by ním ústavný súd vyhovel návrhu a vyslovil jeho nesúlad s ústavou, alebo by návrhu nevyhovel, nemohlo ovplyvniť právny stav, za akého rozhodoval súd prvého a druhého stupňa v trestnej veci sťažovateľky, a preto nemôže byť relevantné pri posudzovaní zákonnosti rozhodnutí týchto súdov a ich postupov, ktoré týmto rozhodnutiam predchádzali zo strany najvyššieho súdu. Ústavný súd preto nepovažoval dôvod, pre ktorý najvyšší súd odročil verejné zasadnutie, za taký, ktorý by odôvodňoval tento postup najvyššieho súdu.</p> <p>Ústavný súd už judikoval, že prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, iba že by namietané porušenie práva dosahovalo takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti prípadu (najmä predmet konania, teda čo je pre sťažovateľa v stávke) by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti. Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd zaoberal celkovou dĺžkou konania o dovolaní sťažovateľky na najvyššom súde s dôrazom na predmet dovolacieho konania. Postup najvyššieho súdu, ktorý prerušil dovolacie konanie z dôvodu, ktorý nie je v okolnostiach veci relevantný, respektíve nie je spôsobilý zmeniť právny stav a podmienky, za akých rozhodovali sudy prvého a druhého stupňa v trestnej veci sťažovateľky a za akých boli vydané rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, ktoré majú byť predmetom prieskumnej právomoci najvyššieho súdu v konaní o dovolaní sťažovateľky, a postup najvyššieho súdu, ktorý zostal v dovolacom konaní</p>

	<p>sťažovateľky úplne nečinný viac ako 1 rok a takmer 4 mesiace, hoci je „v stávke“ osobná sloboda sťažovateľky, je potrebné považovať za postup, ktorý je v rozpore so základným právom sťažovateľky zaručeným v čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy. Ústavný súd konštatoval, že takýmto postupom bola sťažovateľke odňatá možnosť efektívne a účinne chrániť svoje práva, ktorých ochrany sa domáhala, v dôsledku čoho bolo možné v okolnostiach veci konštatovať porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie.</p> <p>K namietanému porušeniu základného práva na ochranu osobnej slobody podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy postupom najvyššieho súdu.</p> <p>Ustanovenie čl. 17 ods. 2 ústavy, v ktorom sú obsiahnuté hmotné a procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu, je vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy v pomere špeciality a poskytuje právo na súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou, na ktorú sa aplikuje v zásade prísnejšia právna ochrana. Ústavný súd uviedol, že požiadavka konania bez zbytočných prieťahov, prípadne prejednávania veci v primeranej lehote v konaní o merite veci, v okolnostiach tohto prípadu v konaní o trestnom obvinení sťažovateľky v štádiu dovolania je chránená čl. 48 ods. 2 ústavy, prípadne čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. V podobnom pomere, v akom je pri namietanom porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov čl. 48 ods. 2 ústavy, respektíve čl. 46 ods. 1 ústavy vo vzťahu k čl. 17 ústavy, je aj vzájomný vzťah ochrany, ktorú poskytuje v konaní pred súdom čl. 6 dohovoru a ochrany poskytovanej v konaní o pozbavení osobnej slobody v čl. 5 dohovoru. Vzhľadom na to, že postup najvyššieho súdu v konaní o dovolaní sťažovateľky ústavný súd vyhodnotil ako taký, ktorým bolo porušené základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy, vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy rozhodol tak, v tejto časti sťažnosti nevyhovel.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy postupom najvyššieho súdu porušené bolo.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznal finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € a právo na úhradu trov právneho zastúpenia.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: IV. ÚS 242/07, III. ÚS 7/00, I. ÚS 165/02, II. ÚS 55/98, I. ÚS 177/03, I. ÚS 115/07, II. ÚS 282/2014, II. ÚS 361/2011, I. ÚS 100/04, III. ÚS 135/04, II. ÚS 151/09.</p>

<p>spisová značka</p>	<p>IV. ÚS 867/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ludmila Gajdošíková</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>10. marca 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola doručená sťažnosť sťažovateľiek, ktorou namietali porušenie označených práv uznesením okresného súdu.</p> <p>Z predloženého spisového materiálu ústavný súd zistil, že sťažovateľka v 1. rade sa návrhom doručeným okresnému súdu 4. júla 2014 domáhala povolenia reštrukturalizácie dlžníka. Okresný súd začal reštrukturalizačné konanie voči dlžníkovi. Následne okresný súd povolil reštrukturalizáciu dlžníka. Dňa 13. októbra 2014 sa konala prvá schôdza veriteľov, na ktorej boli priamo do zápisnice vznesené námietky voči postupu správcu, ako aj samotnej voľbe a zloženiu veriteľského výboru veriteľmi P.H., V.S., J.G., D.S., S., s. r. o., (ďalej len „veritelia“). Veritelia doručili okresnému súdu podanie označené ako</p>

„Upozornenie veriteľov na porušenie zákona na schôdzi veriteľov konanej dňa 13. 10. 2014 v reštrukturalizačnom konaní vedenom na majetok Dlužníka - návrh na postup súdu podľa ust. § 131 ods. 2 zákona o konkurze a reštrukturalizácii“.

Dňa 13. októbra 2014 sa uskutočnilo 1. zasadnutie veriteľského výboru, na ktorom za jeho predsedu bola zvolená sťažovateľka v 1. rade. Súčasne veriteľský výbor v zložení sťažovateľka v 1. rade, sťažovateľka v 2. rade a sťažovateľka v 3. rade schválil záverečný návrh reštrukturalizačného plánu, ktorý bol zo strany správcu ako predkladateľa plánu predložený veriteľskému výboru 13. októbra 2014. Zápisnicu z 1. zasadnutia veriteľského výboru správca osobne doručil okresnému súdu 14. októbra 2014.

Po tom, ako správca nahliadol do reštrukturalizačného spisu vedeného okresným súdom, 27. októbra 2014 doručil okresnému súdu „Vyjadrenie k podaniu zo dňa 13. 10. 2014 (námietky veriteľov voči schôdzi veriteľov)“. Dňa 4. novembra 2014 bolo okresnému súdu doručené vyjadrenie právneho zástupcu sťažovateľky v 1. rade k podaniu veriteľov z 13. októbra 2014.

Napadnutým uznesením okresný súd zastavil reštrukturalizačné konanie voči dlžníkovi, začal konkurzné konanie na majetok dlžníka, vyhlásil konkurz na majetok dlžníka a do funkcie správcu ustanovil správkyniu. Okresný súd v odôvodnení namietaného uznesenia okrem iného uviedol: *Veritelia sa domáhali písomným podaním zo dňa 14. 10. 2014 aby súd zastavil reštrukturalizačné konanie vedené na majetok Dlužníka a vyhlásil konkurz. Dôvodom podľa Veriteľov je skutočnosť, že pri kreovaní veriteľského výboru došlo k porušeniu ustanovení ZKR takto:*

Ad 1) veriteľ M. (sťažovateľka v 1. rade, pozn.) je osobou spriaznenou podľa ustanovenia § 9 ZKR tým, že má podiel na hlasovacích právach Dlužníka v rozsahu 65 % z celkového počtu hlasovacích práv.

Ad 2) členstvo veriteľa F., s. r. o. (sťažovateľka v 3. rade, pozn.) s ohľadom na skutočnosť, že pohľadávka tohto veriteľa neexistovala 90 dní pred začatím reštrukturalizačného konania. Nemožno opomenúť, že spoločnosť A., s. r. o. (sťažovateľka v 2. rade, pozn.) a spoločnosť F., s. r. o. (sťažovateľka v 2. rade, pozn.) sú osoby personálne prepojené tým istým spoločníkom i konateľom, ktorý obidve tieto spoločnosti zastupoval na schôdzi veriteľov.

Súd zistil, že M. je spoločníkom Dlužníka s podielom na hlasovacích právach Dlužníka 65% zo všetkých hlasovacích práv. Tým je splnená dikcia ustanovenia § 9 ZKR, podľa ktorej je spriaznenou osobou Dlužníka...Z obsahového, gramatického a logického výkladu obsahu ustanovenia § 126 ods. 3 ZKR v korelácii s ustanovením § 127 ods. 2 ZKR súdu vyplýva, že zákonodarcu nemal záujem povýšiť princíp ustanovenia člena veriteľského výboru zo zákona nad splnenie podmienky pre veriteľa mať hlasovacie právo ako člen veriteľského výboru. Z dôvodovej správy k novele zákona č. 348/2011 Z. z. bolo hlasovacie právo týmto veriteľom odňaté za tým účelom, aby sa obmedzilo ovplyvňovanie reštrukturalizačného konania spriaznenými veriteľmi.

Ohľadne námietky o legitímnosti konania spoločností F., s. r. o. a A., s. r. o. kedy v dôsledku postúpenia pohľadávky zo spoločnosti A., s. r. o. na spoločnosť F., s. r. o. v lehote kratšej ako 90 dní malo dôjsť k neplatnému kreovaniu veriteľského výboru, súd považuje uvedený rozpor za právny názor navrhovateľa, ktorý však nemá dôsledky na priebeh reštrukturalizačného procesu. Súd uvedené nepovažuje ani za porušenie povinností správcu ani porušenie zákonných ustanovení - čo sa týka postúpenia pohľadávky. Na druhej strane z celkového diania u Dlužníka v procese reštrukturalizácie a s prihliadnutím na dôležitosť orgánu akým je veriteľský výbor, takéto konanie by mohlo navádzať pochybnosti o poctivom, nešpekulatívnom zámere a naplnenia účelu reštrukturalizácie ako ozdravného procesu aj vo vzťahu k ostatným veriteľom. Toto je však úvahou súdu dotvárajúcou celkový dojem z priebehu tohto reštrukturalizačného konania.

Z vykonaného dokazovania založeného na argumentácii účastníkov súd dospel k záveru, že veriteľský výbor na schôdzi veriteľov konanej dňa 13. 10. 2014 nebol kreovaný v zákonom stanovenom postupe a tam stanovených podmienok...Orgán, teda de facto aj de iure nebol zvolený. Súd má za to, že bola naplnená podstata ustanovení § 131 ods. 2 pís. a/ a d/, dôsledok porušenia uvedených povinností spočíva v tzv. obligatórnej konverzii reštrukturalizačného konania na konkurz...

Podľa sťažovateľiek kľúčové pochybenia okresného súdu spočívajú najmä v tom, že:
a) konverziu reštrukturalizácie na konkurz neprerokoval na verejnom pojednávaní napriek tomu, že súd rozhoduje o konverzii reštrukturalizácie na konkurz len „na jednom stupni

	<p>bez prípustnosti odvolania“;</p> <p>b) nedoručil im návrh skupiny veriteľov na konverziu a nedal im tak možnosť vyjadriť sa k nemu, čo možno vnímať aj v širšom kontexte ako porušenie princípu kontradiktórnosti a zásady rovnosti zbraní. Na protiargumenty sťažovateľky v 1. rade doručené okresnému súdu (iba na základe informácie správcu po nahliadnutí do spisu okresného súdu) pred rozhodnutím okresný súd nereagoval a v odôvodnení napadnutého uznesenia ich úplne ignoroval;</p> <p>c) právne závery, na ktorých založil napadnuté uznesenie, sú arbitrárne a ústavne neudržateľné. „Konkrétne sa jedná o nasledujúce závery: ... spriaznený veriteľ sa nemôže stať členom veriteľského výboru podľa § 127 ods. 2 ZKR (ex lege); ... veriteľský výbor nebol riadne zvolený; a ... došlo k závažnému porušeniu povinnosti zo strany správcu“;</p> <p>d) postupoval formalisticky napriek tomu, že konkurz predstavuje v porovnaní s reštrukturalizáciou závažnejší zásah do právneho postavenia nielen dlžníka, ale aj jeho veriteľov, ktorí tak budú uspokojení v nižšej miere.</p> <p>Podaním z 12. januára sa navrhovatelia na vstup do konania, ktorí sú ako veritelia účastníkmi dotknutého reštrukturalizačného konania, domáhali pripustenia vstupu do konania pred ústavným súdom v postavení vedľajších účastníkov na strane okresného súdu z dôvodu, že „rozhodnutie ústavného súdu vo veci, sa ich priamo dotýka, pričom v rámci reštrukturalizačného konania jeho účastníci konajú výlučne ako nútené nerozlučné procesné spoločenstvom. Ústavný súd návrhu navrhovateľov na vstup do konania ako vedľajších účastníkov nevyhovел s odôvodnením, že „na vyjadrenie veriteľov k sťažnosti však ústavný súd pri rozhodovaní - v súlade so svojou doterajšou praxou - v rozsahu, v akom si to vyžiada rozhodovanie vo veci samej, prihliadne“.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre zdôrazňuje, že nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo alebo samotným rozhodnutím, došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody.</p> <p>V prípade, že vec pripúšťa rôzny výklad, orgán aplikujúci právo je v konkrétnej veci povinný uprednostniť ústavne konformný výklad, čo jednoznačne platí aj pri interpretácii právnych noriem v oblasti konkurzu a reštrukturalizácie.</p> <p>Záver o ústavne súladnom výklade aplikovanej právnej normy sa vzťahuje v celom rozsahu aj na právne skutočnosti predpokladané zákonom č. 7/2005 Z. z., ktoré obligatórne spôsobujú zastavenie reštrukturalizačného konania, začatie konkurzného konania a vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka a na výklad, či tieto právne skutočnosti z ústavného hľadiska boli alebo neboli naplnené (nastali alebo nenastali). Výklad týchto predpokladov však nemôže byť taký formalistický.</p> <p>Ústavný súd uviedol, že jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je teda - okrem práva domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde (prístup k súdu) - aj právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorá okrem iných procesných záruk kladie dôraz aj na zachovanie kontradiktórnosti konania a „rovnosti zbraní“. Podstatou je, aby všetci účastníci konania mali reálnu možnosť využiť svoje procesné práva predložiť argumenty a reagovať na „protiargumenty“ protistrany.</p> <p>Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejaviť nielen vo využití všetkých dostupných a pritom legálnych zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje (musí obsahovať) aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich uplatnenia v súlade s procesnými predpismi. Neodmysliteľnou súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také</p>

odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu.

K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd zotrval na stanovisku, že zásadne nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecných súdov, ktoré viedli k rozhodnutiu vo veci samej alebo k inému súdnemu rozhodnutiu, ktorým končí konanie pred nimi. Tento prístup je dôsledkom toho, že všeobecné súdy vychádzajú pri prerokúvaní a rozhodovaní vecí patriacich do ich právomoci zo zákonnej úpravy a z vlastnej interpretácie zákonov a podzákonných úprav. Ústavný súd je však oprávnený a povinný posúdiť neústavnosť konania a rozhodovania všeobecných súdov vo veciach, v ktorých niet iného, nadriadeného alebo opravného súdu, ktorý by chránil základné právo účastníka konania pred súdom nižšieho stupňa. Tak je to aj v posudzovanom prípade.

V okolnostiach prípadu okresný súd zastavenie reštrukturalizácie a vyhlásenie konkurzu podľa § 131 ods. 2 písm. a) a d) ZKR založil na svojom zistení, že „veriteľský výbor na schôdzi veriteľov konanej dňa 13. 10. 2014 nebol kreovaný v zákonom stanovenom postupe... tým došlo zo strany Správcu k závažnému porušeniu povinností... podľa ustanovenia § 131 ods. 2 písm. a) ZKR k porušeniu ustanovenia § 131 ods. 2 písm. d) ZKR...“.

Okresný súd, ako možno usúdiť z odôvodnenia napadnutého uznesenia, preskúmal námietky veriteľov bez nariadenia pojednávania podľa § 197 ods. 1 ZKR, keďže zrejme dospel k záveru, že nariadiť pojednávanie nie je potrebné, a nepovažoval za potrebné ani nariadiť vypočutie účastníkov podľa § 200 ods. 1 ZKR.

Konkurzné konanie, reštrukturalizačné konanie, ako aj konanie o oddĺžení sú regulárnymi súdnymi konaniami, v ktorých súd musí postupovať podľa pravidiel Občianskeho súdneho poriadku. Použitie týchto pravidiel v týchto konaniach nie je ale bezvýhradné a mechanické, ale len primerané, pričom primeranosť ich použitia treba hodnotiť vždy s ohľadom na podstatu, účel a cieľ týchto konaní. ZKR ako taký má niektoré osobitné procesné ustanovenia, ktoré treba, samozrejme, aplikovať vždy bez výhrad. V ostatných veciach treba následne postupovať podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ale len s ich primeraným využitím - teda pokiaľ to ešte zodpovedá podstate, účelu a cieľu týchto konaní. Konkurzné konania, reštrukturalizačné konania, ako aj konania o oddĺžení ako také nemožno označiť za sporové konania, ale na druhej strane ani za výlučne nesorové konania. Ide o konania sui generis. Z tohto dôvodu sa nedá výslovne bez ďalšieho povedať, či na to-ktoré konanie aplikovať výlučne úpravu pre sporové konania alebo pre nesorové konania, ale treba to hodnotiť vždy samostatne s ohľadom na podstatu tej-ktorej veci.

Ústavný súd po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého uznesenia okresného súdu konštatoval, že v žiadnej jeho časti neexistuje zmienka o posúdení splnenia podmienok rozhodnúť vo veci bez nariadenia pojednávania (resp. o posúdení potreby jeho nariadenia, resp. nenariadenia). Rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, na ktorom by sa sťažovateľky (a ostatní účastníci konania) mohli k veci vyjadriť, prichádza do úvahy iba v prípade, ak takýto postup bez akýchkoľvek pochybností nebude na ujmu procesným právam účastníkov a ich právu na spravodlivé súdne konanie. Potreba nariadenia pojednávania je nepochybne opodstatnená v prípade, ak v dôsledku prípadného porušenia zákonných ustanovení hrozí obligatórna konverzia reštrukturalizácie na konkurzné konanie, pričom s týmto postupom je spravidla spojená pravdepodobnosť nižšieho uspokojenia veriteľov ako v reštrukturalizácii.

V prípade existencie pochybností, či sa má pojednávanie konať, alebo nie, vzhľadom na dôsledky obligatórnej konverzie reštrukturalizácie na konkurz pre samotného dlžníka a veriteľov, ak rozhodnutie okresného súdu záviselo od skutkových okolností, ktoré musel zisťovať procesným dokazovaním (na účely zistenia, či sú splnené predpoklady pre postup podľa § 131 ods. 2 ZKR), čo v skutočnosti aj urobil (v odôvodnení rozhodnutia uvádza, že „z vykonaného dokazovania založeného na argumentácii účastníkov súd dospel k záveru...“), podľa názoru ústavného súdu je v súlade s požiadavkou vyplývajúcou z čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, že tento súd vo veci nariadi pojednávanie, na ktoré riadne predvolá dotknutých účastníkov

	<p>a na ktorom poskytne takémuto účastníkovi priestor na zaujatie jeho stanoviska k samotnému návrhu i k vyjadreniam ostatných účastníkov. Iba takýmto postupom príslušného všeobecného súdu môže byť aj v reštrukturalizačnom konaní zachované právo účastníkov na súdnu ochranu, spravodlivé súdne konanie a právo na prerokovanie veci v ich prítomnosti či právo vyjadriť sa ku všetkým dôkazom. Ako je zrejmé zo spisu, okresný súd takto pri rozhodovaní o konverzii reštrukturalizácie povolenej na návrh sťažovateľky v 1. rade na konkurz nepostupoval.</p> <p>Napriek tomu, že okresný súd pri odôvodnení svojho rozhodnutia o zastavení reštrukturalizačného konania a vyhlásení konkurzu na majetok dlžníka konštatoval, že vychádzal z vykonaného dokazovania „založeného na argumentácii účastníkov“, v skutočnosti sa zaoberal len námietkami veriteľov, ktorí žiadali okresný súd o postup podľa § 131 ods. 2 ZKR, a argumentáciou správcu (ktorý nie je ani účastníkom reštrukturalizačného konania, pozn.) bez možnosti verifikácie a konfrontácie týchto skutočností sťažovateľkami, pritom aj keď okresný súd mal vedomosť, že sťažovateľka v 1. rade z vlastnej iniciatívy doručila ešte pred rozhodnutím súdu svoje stanovisko k veci, vôbec ho nechal do úvahy a ani v odôvodnení svojho rozhodnutia sa ním vôbec nezaoberal. Ústavný súd konštatoval, že z princípu kontradiktórnosti konania vyplýva, že samotný účastník konania (ktorými sťažovateľky v okolnostiach prípadu nepochybne sú, navyše sťažovateľka v 1. rade je navrhovateľkou reštrukturalizácie dlžníka) musí mať možnosť posúdiť, či a do akej miery je písomné vyjadrenie jeho odporcu (v danom prípade veriteľov, pozn.) právne významné, či obsahuje také skutkové a právne dôvody, na ktoré je potrebné z jeho strany reagovať alebo inak je vhodné sa k nemu vyjadriť; nezáleží pritom, aký je jeho skutočný účinok na súdne rozhodnutie.</p> <p>Aj keď ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, nemôže rezignovať na svoju funkciu súdneho orgánu ochrany ústavnosti, a preto nemôže prehliadať závažné procesné pochybenia, ku ktorým dôjde v procese a rozhodovaní príslušných orgánov verejnej moci, ktoré intenzitou svojich dôsledkov zasahujú do podstaty základných práv.</p> <p>Ďalšími námietkami sťažovateľiek sa ústavný súd vzhľadom na svoje rozhodnutie o porušení označených práv namietaným postupom a rozhodnutím okresného súdu, ako aj vzhľadom na svoje rozhodnutie o zrušení tohto uznesenia okresného súdu a vrátení veci na ďalšie konanie nepovažoval za potrebné zaoberať.</p> <p>K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu</p> <p>Ústavný súd sa riadil princípom minimalizácie svojich zásahov do právomoci všeobecných súdov, rozhodnutia ktorých sú v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy preskúmané, ktorý vyplýva z jeho subsidiárneho postavenia pri ochrane základných práv a slobôd. Ústavný súd preto tejto časti sťažnosti sťažovateľiek nevyhovel, uprednostňujúc právomoc všeobecného súdu na ochranu subjektívnych hmotných práv účastníkov konania pred ich ochranou v konaní pred ústavným súdom.</p> <p><u>Na základe uvedeného ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľiek na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu porušené boli. Uznesenie okresného súdu Bratislava zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Odporcovi ústavný súd uložil povinnosť uhradiť sťažovateľkám trovy konania. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd SR: I. ÚS 13/00, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 37/95, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00, I. ÚS 230/03, I. ÚS 2/08, I. ÚS 57/07, I. ÚS 82/07, I. ÚS 230/08, II. ÚS 91/08, II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, II. ÚS 58/98, II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02, II. ÚS 249/2012, II. ÚS 182/06, III. ÚS 402/08, III. ÚS 60/04, III. ÚS 286/08, IV. ÚS 77/2010, IV. ÚS 42/09, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 115/03, IV. ÚS 296/09, IV. ÚS 1/02, IV. ÚS 156/03, IV. ÚS 296/09, IV. ÚS 130/03, IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 75/08, IV. ÚS 303/04, IV. ÚS 311/08.</p> <p>ESEP: Beer proti Rakúsku 2004, Baumann proti Rakúsku 2001, Dombo Beheer B. V. proti Holandsku 1993, Ankerl proti Švajčiarsku 1996, Komanický proti Slovensku 2002, Exel proti Českej republike z 5. 7. 2005, Fredin v. Švédsko z 23. 2. 1994, K. S. proti Fínsku z 31. 5. 2001.</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	II. ÚS 499/2014
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o s'ťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	25. novembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie práv vyplývajúcich z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie 9 961,22 € s príslušenstvom z titulu zmluvy o dielo, ktoré prebieha od roku 2003, a v ktorom sú v procesnom postavení žalovaných.
ratio decidendi	<p>V súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o s'ťažnosti zohľadnil ústavný súd tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že ide po právnej stránke o štandardnú vec, zo skutkového hľadiska možno vec považovať za fakticky zložitejšiu. Faktická zložitost' veci nemôže ospravedlniť skutočnosť, že vec ani po uplynutí jedenástich rokov od podania návrhu nie je právoplatne skončená.</p> <p>2. Pri posudzovaní správania sťažovateľov ako účastníkov konania ústavný súd zistil, že v roku 2010 bolo na ich žiadosť odročené pojednávanie spolu päťkrát, na čo prihliadol pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadost'učinenia.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd konštatoval, že doterajšie trvanie napadnutého konania (vyše 11 rokov) je už samo o sebe celkom zjavne neprimerané. Konanie, ktoré trvá tak dlho ako napadnuté konanie, možno bez ďalšieho považovať za také, ktoré je nezlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd zistil niekoľko období krátkodobej i dlhodobejšej nečinnosti (od pojednávania konaného 17. decembra 2010 do pojednávania konaného dňa 31. októbra 2011, od pojednávania konaného 31. októbra 2011 do uskutočnenia pojednávania 6. mája 2013, na ktorom vyhlásil súd rozsudok, po vyhlásení rozsudku došlo k ďalšiemu priet'ahu, keďže okresný súd expedoval písomné vyhotovenie rozsudku účastníkom konania až v marci 2014). Podľa názoru ústavného súdu je napadnuté konanie poznamenané i neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou okresného súdu (dokazovanie trvalo 10 rokov, nedostatok aktivity po vyrubení a nezaplatení súdneho poplatku, bezdôvodné odročovanie pojednávania, pochybenia pri predvolávaní účastníkov). Ústavný súd konštatoval, že personálne problémy a vysoká zaťaženosť sudcov nemôžu byť na ťarchu účastníka konania a nemajú povahu okolnosti, ktorá by vylučovala zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli a prikázal okresnému súdu konať v predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľom priznal finančné zadost'učinenie každému v sume po 5 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	

spisová značka	II. ÚS 500/2014
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	25. novembra 2014
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v trestnom konaní. Na sťažovateľa bola v roku 2004 podaná obžaloba pre trestný čin ohovárania. Konanie bolo spojené s konaním o obžalobe z roku 2011 pre prečin zanedbania povinnej výživy. Následne bolo konanie o obžalobe pre trestný čin ohovárania v roku 2014 vylúčená na samostatné konanie.
ratio decidendi	<p>Pokiaľ ide o význam veci pre sťažovateľa, vo všeobecnosti platí, že doba trestného konania sa posudzuje prísnejšie, než doba konania v občianskoprávných veciach, a to vzhľadom na dôsledky trestného konania pre obvineného.</p> <p>K namietanému porušeniu označených práv postupom okresného súdu v konaní o obžalobe pre trestný čin ohovárania.</p> <p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd uviedol, že konanie nemožno považovať z faktického hľadiska ani z právneho hľadiska za zložitú. Znalecké dokazovanie vykonané na účely preskúmania duševného stavu sťažovateľa môže byť spojené so zvýšenými časovými nárokmi, nemôže však podľa názoru ústavného súdu samo osebe byť okolnosťou, ktorá by odôvodňovala neprimerane dlhé konanie všeobecného súdu bez právoplatného rozhodnutia vo veci. 2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako účastníčka konania, ústavný súd zo súdneho spisu zistil také skutočnosti, na základe ktorých by mohol pripísať negatívny podiel sťažovateľa na doterajšej dĺžke napadnutého konania. Sťažovateľ sa nezúčastnil bez ospravedlnenia hlavného pojednávania nariadeného na 23. jún 2005 a 8. júl 2005 a neposkytoval okresnému súdu požadovanú súčinnosť v súvislosti s vykonávaním znaleckého dokazovania. Na ťarchu sťažovateľa je nevyhnutné objektívne pripísať aj neúspešné pokusy okresného súdu o doručenie súdnej zásielky sťažovateľovi, ako aj neúspešné pokusy obvodného oddelenia Policajného zboru o jeho predvedenie. Ústavný súd uvedené skutočnosti zohľadnil pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia. 3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd konštatoval, že v takej pre sťažovateľa významnej veci, akou je trestnoprávne konanie, okresný súd jednak svojou nečinnosťou, ale aj neefektívnou činnosťou spôsobil neprimerané predĺženie predmetného konania. Napadnuté konanie vedené okresným súdom sa vyznačuje niekoľkými obdobiami krátkodobej nečinnosti ako aj jedným dlhodobým obdobím neodôvodnenej nečinnosti od februára 2007 do marca 2009. Ako nesústredenú činnosť ústavný súd kvalifikoval postup okresného súdu súvisiaci s nariadením znaleckého dokazovania. Z ústavnoprávneho hľadiska je potrebné navyše zdôrazniť, že je neakceptovateľné a ničím neospravedlniteľné, aby súdne konanie v trestnej veci nebolo ani po viac ako 10 rokoch trvania právoplatne skončené. Sťažovateľ sa tiež domáhal, aby ústavný súd okresnému súdu prikázal v tomto konaní konať bez zbytočných prietahov. Vzhľadom na skutočnosť, že okresný súd v napadnutom konaní trestné stíhanie sťažovateľa vo veci obžaloby z trestného činu ohovárania zastavil, ústavný súd tomuto návrhu nevyhovel. <p>K namietanému porušeniu označeného základného práva postupom okresného súdu v konaní o obžalobe pre prečin zanedbania povinnej výživy.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že konanie nemožno považovať z faktického hľadiska ani z právneho hľadiska za zložitú. 2. V súvislosti so správaním účastníka konania, ústavný súd konštatoval, že sťažovateľovi ako strane napadnutého trestného konania v procesnom postavení

	<p>obžalovaného nemožno v tomto napadnutom konaní pripísať na ťarchu jeho negatívny podiel na dĺžke tohto napadnutého konania.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd konštatoval, že aj v tomto prípade okresný súd jednak svojou nečinnosťou, ale aj neefektívnou činnosťou spôsobil predĺženie predmetného konania. Ústavný súd zistil obdobie absolútnej nečinnosti od decembra 2012 do júna 2013. Ako nesústredujúcu činnosť ústavný súd kvalifikoval postup okresného súdu súvisiaci s vykonávaním nariadeného znaleckého dokazovania. Ústavný súd hodnotil postup okresného súdu v súvislosti s doručovaním obžaloby sťažovateľovi ako nesústredujúcu činnosť, ktorá v konečnom dôsledku prispela výrazným spôsobom k predĺženiu napadnutého konania. Ako neefektívnu činnosť okresného súdu v napadnutom konaní ústavný súd hodnotil aj postup, ktorým okresný súd spojil na spoločné konanie vec sťažovateľa týkajúcu sa trestného činu ohovárania s vecou týkajúcou sa prečinu zanedbania povinnej výživy. Okresný súd následne vec vylúčil zo spoločného konania, pričom v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na nevyhnutnosť aplikácie rôznych procesno-právnych predpisov. (Trestný poriadok účinný do 31. decembra 2005, resp. od 1. januára 2006, pozn.). Ako neefektívny je potrebné vyhodnotiť aj postup okresného súdu súvisiaci s doručovaním uznesenia o spojení vecí.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v oboch konaniach porušené boli. Ústavný súd okresnému súdu prikázal aby v konaní o obžalobe pre prečin zanedbania povinnej výživy konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie vo výške 5 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.</u></p>
<p> Používané odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 502/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ladislav Orosz</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>25. novembra 2014</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľka namietala porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Sťažovateľka je účastníčkou napadnutého konania v procesnom postavení žalovanej v 1. rade. Návrh na začatie konania bol okresnému súdu doručený v roku 2008.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Prvým kritériom je právna a faktická zložitosť veci. Ústavný súd nepovažoval posudzovanú vec za právne zložitú, pretože takéto spory tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov. Zo skutkového hľadiska ide o vec, ktorú možno považovať za fakticky zložitejšiu z dôvodu potreby zabezpečiť pre rozhodovanie obsiahlu listinnú dokumentáciu, ktorej zadovážovanie, preskúmavanie a vyhodnocovanie objektívne pôsobilo na predĺženie namietaného konania. Ústavný súd ale zároveň konštatoval, že faktická zložitosť veci nemôže ospravedlniť skutočnosť, že vec ani po uplynutí šiestich rokov od podania návrhu nie je dosiaľ právoplatne skončená.</p> <p>2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky konania, ústavný súd konštatoval, že jej písomné vyjadrenia doručované okresnému súdu prostredníctvom jej</p>

	<p>právnej zástupkyne boli v dvoch prípadoch doručené po uplynutí sudcovskej lehoty a mali za následok odročenie pojednávania, čo objektívne spôsobilo jeho predĺženie, a preto ústavný súd na túto skutočnosť prihliadal pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia.</p> <p>3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci a konštatoval, že doterajší postup okresného súdu v napadnutom konaní je v zásade plynulý, keďže v jeho doterajšom priebehu nedošlo k obdobiam nielen dlhodobej, ale ani krátkodobej neodôvodnenej nečinnosti. Podľa názoru ústavného súdu je však napadnuté konanie ako celok poznamenané neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou okresného súdu, keď opakovane toleroval žalobcovi resp. jeho právnenému zástupcovi, nedostatočnú súčinnosť pri zabezpečovaní jednotlivých procesných úkonov a umožnil mu opakovane úpravy žaloby vrátane zmien petitu žaloby bez toho, aby využil procesné nástroje, ktoré má k dispozícii na zefektívnenie aktivity účastníkov konania na účely rozhodnutia vo veci samej v primeranej lehote.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli.</u></p> <p><u>Ústavný súd prikázal okresnému súdu aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov.</u></p> <p><u>Ústavný súd priznal sťažovateľke finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
<p> Použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	

<p> spisová značka</p>	<p> II. ÚS 498/2014</p>
<p> sudca spravodajca</p>	<p>Ladislav Orosz</p>
<p> druh konania</p>	<p> čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p> druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p> nález – vyhovené</p>
<p> dátum rozhodnutia</p>	<p>11. decembra 2014</p>
<p> dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p> čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p> skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenie práva vyplývajúceho z označených článkov ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v exekučnom konaní o vymoženie 35 444,80 € s príslušenstvom a náhrade trov konania. Sťažovateľ vystupuje v procesnom postavení oprávneného. Návrh na začatie exekúcie podal v roku 2010.</p>
<p> ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd vo svojej doterajšej rozhodovacej činnosti konštantne zdôrazňuje, že právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov súdom sa vzťahuje aj na konanie o výkon rozhodnutia a rozhodovanie súdu v exekučnom konaní, keďže nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pričom ústava v čl. 48 ods. 2 takéto konania z povinnosti súdov konať bez zbytočných prietáhov nevyníma. Výkon rozsudku alebo rozhodnutia súdu treba považovať za integrálnu súčasť procesu v zmysle čl. 6 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, podľa názoru ústavného súdu sa exekučné konanie spravidla považuje za konanie, ktoré je tak po právnej stránke, ako aj po stránke faktickej (skutkovej) pomerne jednoduché. Je to dané tým, že o spore účastníkov exekučného konania bolo už právoplatne rozhodnuté vo veci samej exekučným titulom, ktorý je podkladom pre nariadenie exekúcie. Povinná podala námietky proti exekúcii s odôvodnením, že 3. apríla 2010 došlo k uzatvoreniu dohody o vyporiadaní dlhu medzi sťažovateľom a povinnou, na základe ktorej sa účastníci dohodli o splatení celej dlžnej sumy. Okresný súd podľa obsahu vyhodnotil podanie povinnej ako návrh na zastavenie exekúcie. Zánik práva priznaného exekučným titulom je potrebné zistiť v súlade</p>

	<p>s príslušnými hmotno-právnymi ustanoveniami zákonov, čo by mohlo signalizovať skutkovú zložitost' „exekučnej veci“. Avšak s prihliadnutím na konkrétne okolnosti veci sťažovateľa ústavný súd zastáva názor, že pri rozhodovaní o sťažnosti nemôže byť samotná potreba aplikácie hmotno-právných ustanovení tou okolnosťou, ktorá by ospravedlňovala absolútnu nečinnosť okresného súdu.</p> <p>2. Pri hodnotení doterajšieho priebehu napadnutého konania z hľadiska ďalšieho štandardne uplatňovaného kritéria, teda správania sťažovateľa ako účastníka tohto konania, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v konaní k zbytočným prieťahom.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd identifikoval dlhšie obdobia absolútnej nečinnosti okresného súdu (od októbra 2011 do septembra 2012, a od októbra 2012 až do júla 2014. Celková doba nečinnosti okresného súdu tak presahuje obdobie 2 a pol roka.</p> <p>Ústavný súd dodal, že pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj pojem v „primeranej lehote“ obsiahnutý v čl. 6 ods. 1 dohovoru) je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Za týchto okolností samotné nedodržanie zákonom ustanovenej lehoty na rozhodnutie o námietkach proti exekúcii v posudzovanej veci ústavný súd nepovažoval za porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Ústavný súd reagoval na argumentáciu predsedu okresného súdu, že sťažovateľ uzavrel dohodu o urovaní dlhu a aj napriek tomu zotrval na realizácii exekučného konania, ktoré je podľa jeho názoru vedené nezákonne. Ak by ústavný súd uplatnil výklad, ktorého sa domáha predseda okresného súdu, musel by pri rozhodovaní o sťažnostiach prihliadať na úspešnosť sťažovateľa ako účastníka v príslušnom konaní a trestať ho, resp. odmeňovať ho za to, že sa jeho návrhu nevyhovelo, resp. vyhovelo. Právo domáhať sa vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru však patrí každému účastníkovi konania bez toho, aby toto právo bolo nevyhnutne prepojené s výsledkom konania, v rámci ktorého sa sťažovateľ svojich práv dovoľáva.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</p>	

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 623/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Ludmila Gajdošíková</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>15. januára 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľky namietali porušenie práv vyplývajúcich z označeného článku ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o ochranu ich vlastníckeho práva. Návrh na začatie konania podali v roku 2007.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>V súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil ústavný súd tri základné kritériá:</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že vec nie je právne</p>

	<p>zložitá. Okresný súd argumentoval faktickou zložitou konania, ktorá je ovplyvnená náročným znaleckým dokazovaním, na ktorom sa podieľali viacerí znalci z daného odboru. Aj ústavný súd považoval namietané konanie vzhľadom na potrebu vykonať časovo náročnejšie dokazovanie za skutkovo zložitejšie, čo však nezabavuje okresný súd zodpovednosti za stav a doterajšiu dĺžku napadnutého konania v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu.</p> <p>2. Pri posudzovaní správania sťažovateľiek ako účastníkov konania ústavný súd zistil, že dĺžku konania ovplyvnil aj návrh sťažovateľiek na vykonanie kontrolného znaleckého dokazovania, čím však nespôsobili prieťahy v konaní, ale realizovali právo účastníka konania vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom a navrhovať dôkazy na preukázanie svojho nároku. Sťažovateľky sa podieľali na predĺžení konania tým, že dvakrát bolo pojednávanie odročené na ich žiadosť, ako aj tým, že bezprostredne pred ostatným termínom pojednávania vzniesli námietku zaujatosti zákonnej sudkyne, ktorá nebola dôvodná, čím zmarili pojednávanie určené na 17. december 2014. Sťažovateľky nevyužili v konaní pred ústavným súdom možnosť odôvodniť svoj postup, a preto ústavný súd vyhodnotil tieto okolnosti v ich neprospech a zohľadnil ich pri rozhodovaní o finančnom zadosťučinení.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu, pričom ústavný súd zistil, že okresný súd v zásade vykonával úkony vo veci priebežne a v jeho postupe sa nevyskytlo súvislejšie neodôvodnené obdobie nečinnosti. Napriek tomu však podľa názoru ústavného súdu je konanie poznačené zbytočnými prieťahmi, ktoré vznikli v súvislosti so znaleckým dokazovaním. Ústavný súd hodnotil ako nesústredený a neefektívny postup okresného súdu pri ustanovovaní znalcov. Ústavný súd, vychádzajúc zo svojej judikatúry, podľa ktorej príslušný súd nesie zodpovednosť aj za zabezpečenie efektívneho postupu znalca pri vypracovaní znaleckého posudku.</p> <p><u>Ústavný súd preto rozhodol, že základné právo sťažovateľiek na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené boli. Okresnému súdu prikázal v napadnutom konaní konať bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľkám priznal finančné zadosťučinenie každej v sume po 1 000 € a právo na náhradu trov konania.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 406/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Sergej Kohut</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>22. januára 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovatelia namietali porušenie práva vyplývajúceho z označeného článku ústavy postupom okresného súdu v konaní o žalobe určenie vlastníckeho práva, ktoré sťažovatelia iniciovali v roku 2003.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu.</p> <p>Ústavný súd sa podrobnejšie nezaoberal hodnotením danej veci podľa prvého a tretieho kritéria, pretože tak urobil už v náleze č. k. I. ÚS 179/2014-31 z 13. augusta 2014, na odôvodnenie ktorého odkázal aj v náleze č. k. III. ÚS 427/2014 z 15. októbra 2014 a odkazuje na neho aj týmto nálezhom. Nad rámec právnych záverov v citovanom náleze vyslovených však poukazuje aj na to, že trvanie napadnutého konania je zjavne neprimerané, keďže nie je právoplatne ukončené ani po viac ako 11 rokoch od jeho</p>

	<p>začatia, a z tohto dôvodu ho ako celok nemožno považovať za zlučiteľné s imperatívom ustanoveným v čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Vo vzťahu k 2. kritériu ústavný súd konštatoval, že konanie pred ústavným súdom bolo iniciované sťažovateľmi, ktorí do konania vstúpili až na základe uznesenia okresného súdu zo 14. januára 2009 v procesnom postavení navrhovateľov. Ústavný súd uviedol, že využitie možností daných účastníkom konania procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie ich práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľom priznal finančné zadosťučinenie každému v sume po 300 € a náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p> <p>Ústavný súd neprikázal okresnému súdu, aby v danej veci konal, pretože túto povinnosť mu už uložil nálezom č. k. II. ÚS 78/09-27 zo 14. mája 2009.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	

<p>spisová značka</p>	<p>II. ÚS 692/2014</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Sergej Kohut</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky - konanie o sťažnostiach fyzických alebo právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>12. februára 2015</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľky namietali porušenie práv vyplývajúcich z označených článkov ústavy a dohovoru postupom okresného súdu v konaní o zvýšení výživného na maloletú sťažovateľku, ktoré začalo v roku 2008 a nebolo dosiaľ právoplatne skončené.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou pri rozhodovaní o sťažnosti zohľadnil tri základné kritériá:</p> <p>Ústavný súd predovšetkým konštatoval, že predmetom namietaného konania je zvýšenie výživného pre maloletú sťažovateľku, t. j. vec, ktorej povaha si vyžaduje osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie.</p> <p>1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd nepovažoval vec z právneho hľadiska za zložitú. Určitý stupeň faktickej zložitosti mohol súvisieť s potrebou nariadenia znaleckého dokazovania, avšak neobyčajne zdĺhavý priebeh namietaného konania ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub tejto skutočnosti. Navyše ústavný súd nemohol opomenúť povahu veci, teda určenie výživného pre maloletú sťažovateľku.</p> <p>2. Pri posudzovaní správania sťažovateľiek ako účastníčok konania ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným prietahom.</p> <p>3. Tretím hodnotiacim kritériom bol postup okresného súdu. Ústavný súd zistil v postupe okresného súdu jeho nečinnosť, ale aj neefektívnu a nesústredenú činnosť. Okresný súd bol v predmetnej veci krátkodobo nečinný v období od 30. decembra 2011 do 16. mája 2012 a dlhodobo absolútne nečinný v období od 27. mája 2013 do 15. mája 2014. Neefektívnosť postupu okresného súdu potvrdzuje jeho rozsudok z 21. decembra 2010, ktorý bol odvolacím súdom zrušený, pretože postupom súdu bola odporcovi odňatá možnosť konať pred súdom. Okresný súd 21. decembra 2010 konal v neprítomnosti odporcu napriek tomu, že nemal vykázané doručenie jeho predvolania na pojednávanie.</p>

	<p>Dôsledkom tohto nesprávneho postupu súdu prvého stupňa bolo zbytočné predĺženie konania asi o jeden rok, počas ktorého odvolací súd rozhodoval o dôvodne podanom odvolaní. O neefektívnom a nesústreďenom postupe okresného súdu svedčí aj množstvo nariadených pojednávaní, ktoré boli odročované bez prerokovania vecí. Okresný súd postupoval mechanicky a neefektívne aj v súvislosti s nesúčinnosným správaním odporcu, a to nedostatočne razantným využívaním poriadkových opatrení. Z tohto dôvodu trvalo vypracovanie znaleckého posudku na zistenie príjmov odporcu viac ako jeden rok.</p> <p><u>Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľiek na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu porušené boli. Okresnému súdu vo veci prikázal konať bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Ústavný súd sťažovateľkám priznal finančné zadostučinenie každej v sume 3 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESRP a iných súdov</p>	

Spracoval: JUDr. Veronika Franková

Upozornenie:

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.